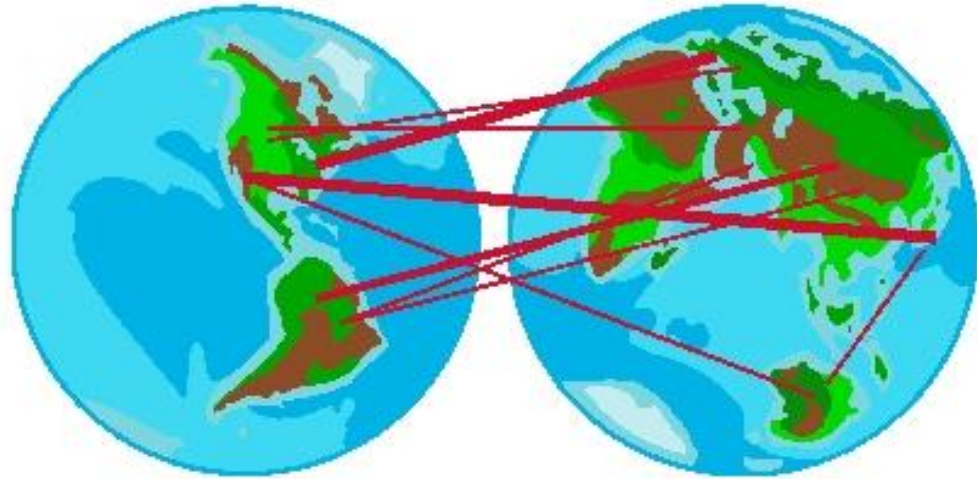

A KÖZÖSSÉGI HÁLÓK VILÁGA – WEB1.0, WEB2.0, WEB3.0, WEB4.0, WEB5.0

Informatika és a világ 11. előadás
dr. Tick Andrea

A GLOBÁLIS KOMMUNIKÁCIÓ KORA

- Új kapcsolati igények
 - produktivitás
 - költségcsökkentés
 - egyszerűség
 - csoportmunka megoldások
- Internet (IP)
- Webszolgáltatások
- Közösségi megosztások/fejlesztések

A GLOBÁLIS HÁLÓZAT

Country Code: from mask

DE

IT

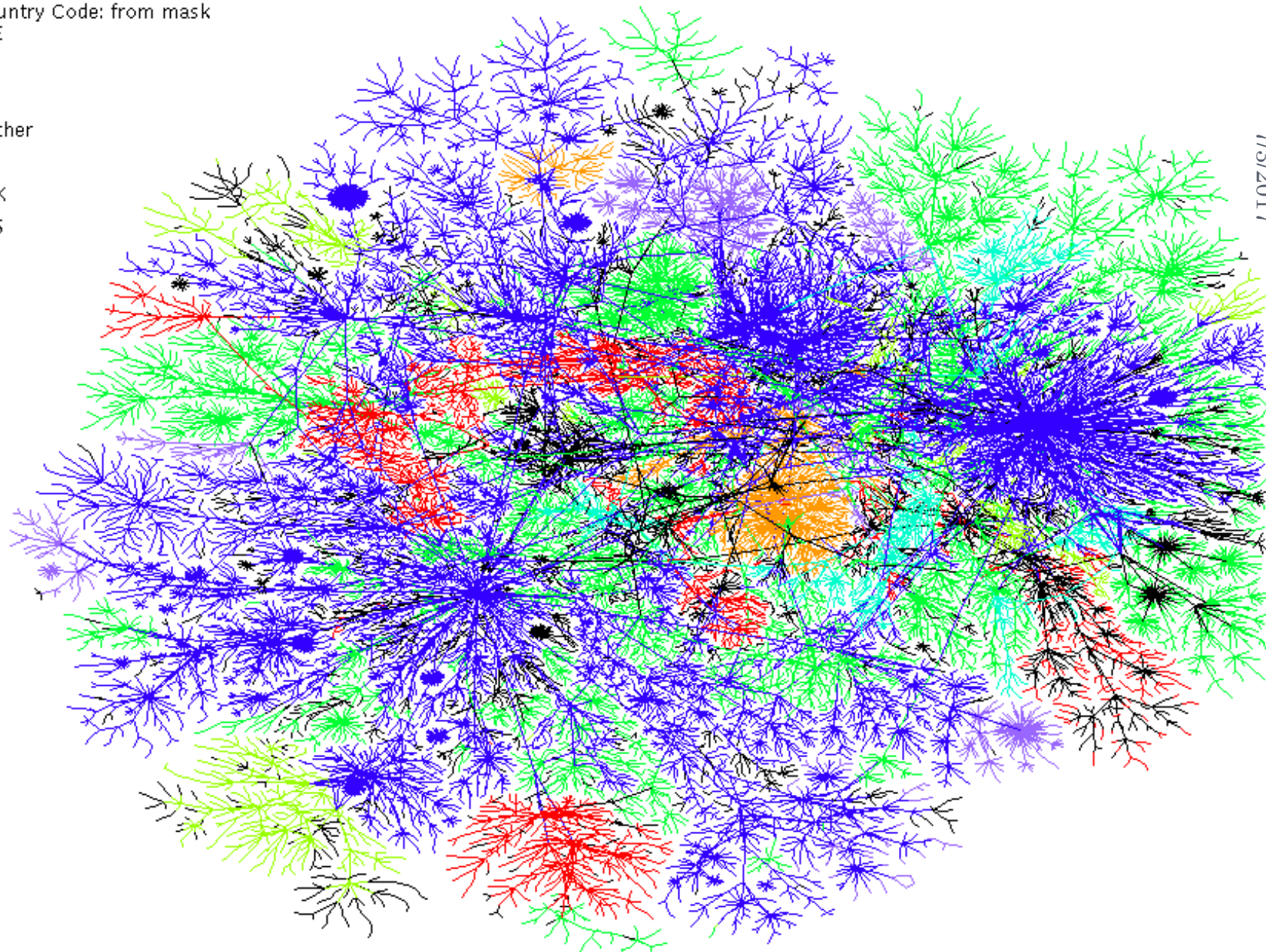
JP

Other

SE

UK

US

7/3/2017

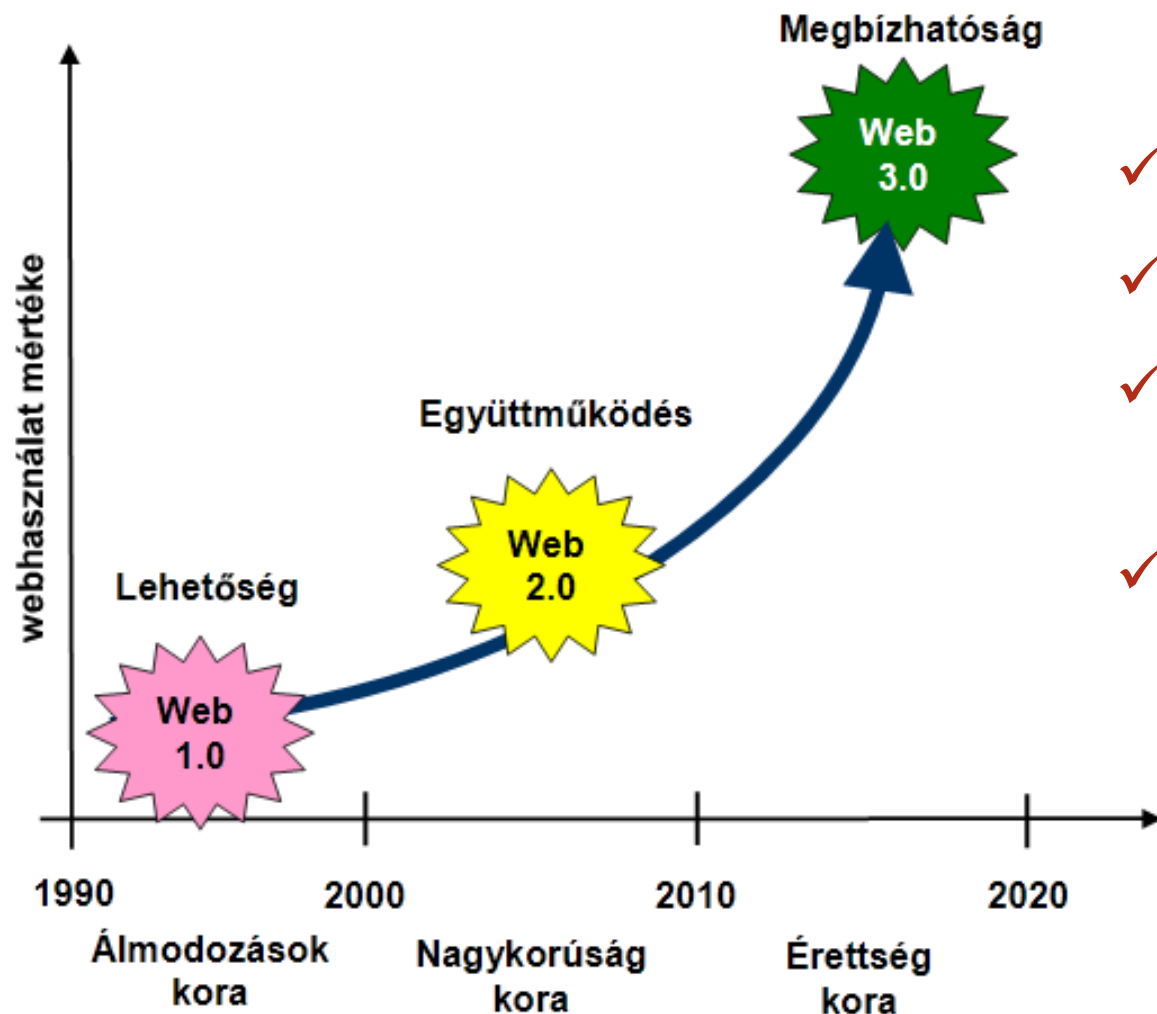
WORLD WIDE WEB

„A **World Wide Web** vagy egyszerűen a **Web**, a hálózaton elérhető információk tárháza, az emberi tudás megtestesülése"

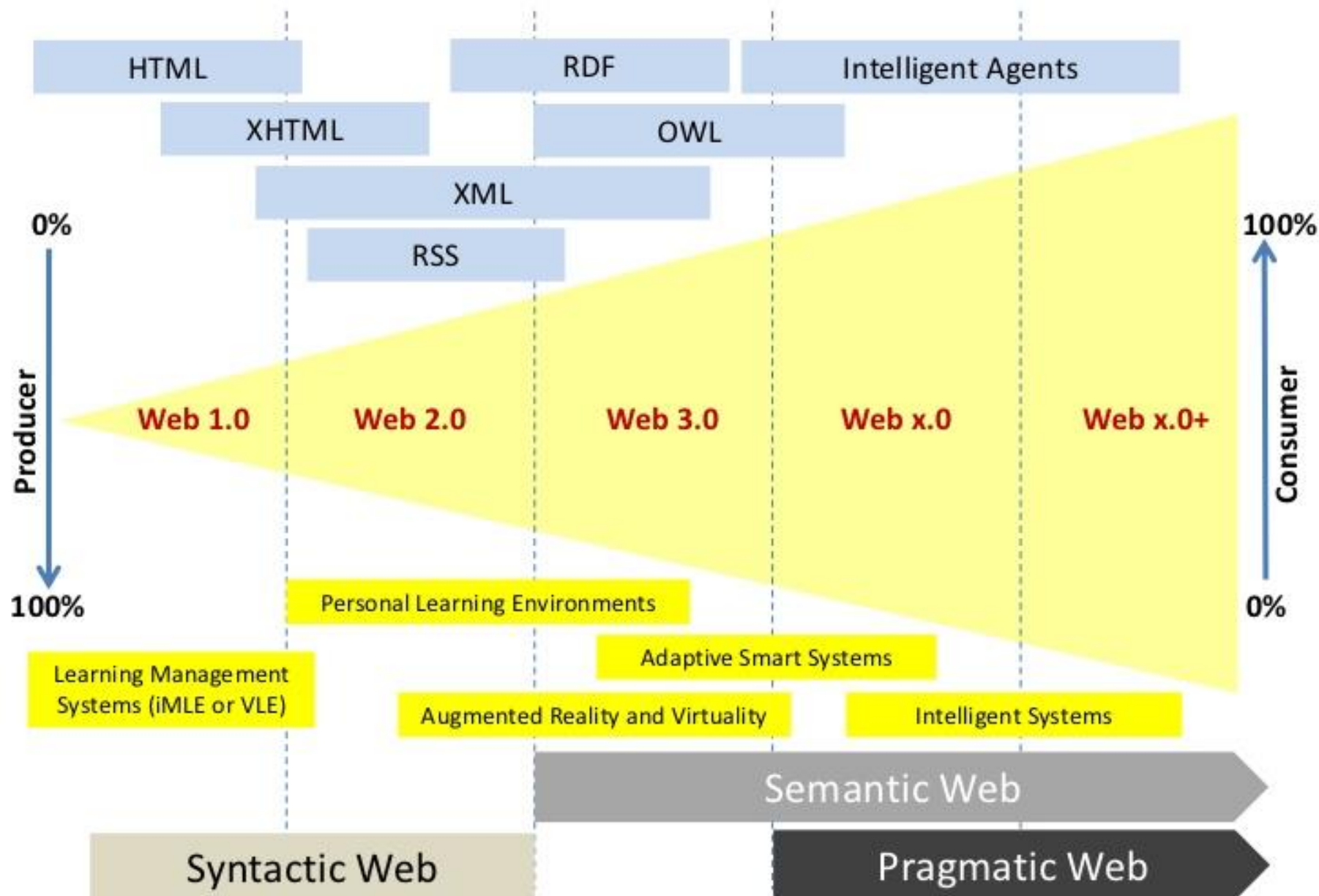
Web 1.0 - 1990 -Tim Berners-Lee

- Az interneten működő, egymással hiperlinkekkel összekötött dokumentumok rendszere.
- hiperlinkekkel, és URL-ekkel összekötött dokumentumok és más adatforrások összessége.
- A World Wide Web csak egy azok közül a szolgáltatások közül, amelyek az internet segítségével vehetők igénybe.

A WEB FEJLŐDÉSE

- ✓ NYITOTTSÁG
- ✓ KÖZÖSSÉG
- ✓ TUDÁS-
MEGOSZTÁS
- ✓ AKTÍV
RÉSZVÉTEL

SZÁMÍTÓGÉPEK AZONOSÍTÁSA A HÁLÓZATON

- INTERNET címmel:
 - pontokkal tagolt számok sorozata, pl.: 193.6.14.65
- Emberek számára könnyebben kezelhetők a **szavak**,
 - számok helyett nevekből álló azonosítók
- Nevek megfejtésére speciális szolgáltató számítógépek vannak, \Rightarrow a **name** (név) szerverek.

pl. <https://coospace.uni-bge.hu/CooSpace>

A címek egyes részei különböző nagyságú tartományokat, domain-eket jelentenek.

a *coospace* a BGE egyik központi szervere (csomóponti szolgáltató gépe)

uni-bge a BGE-et, mint intézményt azonosítja,

a *hu* pedig Magyarország kétbetűs ISO országkódja.

Az USA kivételével (3betűs - *net*, *org*, *com*, *gov*, *edu*) minden ország rendelkezik ilyen kétbetűs kóddal az INTERNET-címében.

SZÁMÍTÓGÉPEK AZONOSÍTÁSA AZ INTERNETEN

- ❖ Ahhoz, hogy 2 számítógép között kapcsolat jöjjön létre, azonosítani kell őket.
- ❖ **Minden gépnek** fizikai címe van: **MAC fizikai cím** – hálózati kártya cím, beégetett
- ❖ Valamint minden internetre kapcsolódó számítógép egy **egyedi számot** kap.
- ❖ Ezt a számot **IP-címnek** nevezzük.
- ❖ Azaz minden **csomópontnak** egyetlen azonosító **IP címe** van
- ❖ Hierarchikus felépítés és vezérlés szerint
- ❖ Két fajta létezik:
 1. *Statikus*: az internetre csatlakozó számítógépnek egy meghatározott IP címe van
 2. *Dinamikus*: az internetre csatlakozó számítógép **csak az internet használata idejére kap IP-címet** a szolgáltató szerverétől.

IP – INTERNET PROTOKOLL

- Az IP cím egy szám, amely egyértelműen azonosítja a csomópontot.
- Az internet a csomagok irányítására használja ezt a számot.
 - IPv4: 193.225.127.110 – 32 bit
 - Bitekben:
11000001.11100001.01111111.00111011
 - IPv6 - 3ffe:2f8c:3912:1 – 128 bit
 - Szavakba öntve: www.uni-bge.hu

A DOMAIN NÉV

DNS (DOMAIN NAME SYSTEM)

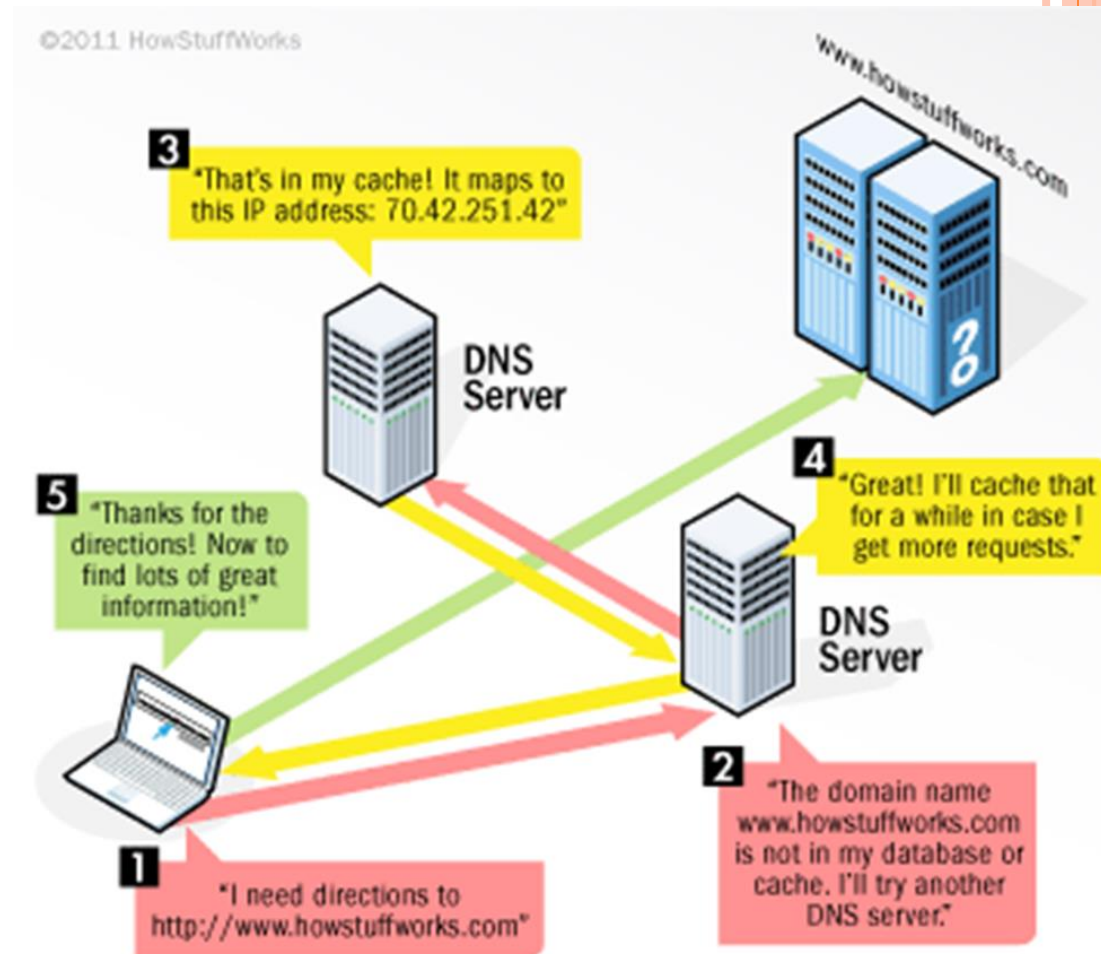
Az IP címet megjegyezni nehéz \Rightarrow DNS rendszer kialakítása, könnyebben megnevezhető nevet kötnék az IP címhez.

Szabványos:

- A domain név egyes részeit ponttal választjuk el egymástól – általában 2-4 szóból áll
- Ezeket az elemeket jobbról balra haladva értelmezhetjük.
- Minden ország saját domain-nel rendelkezik, amely kétbetűs (hu, de, ro, nl, stb.)
- Az intézmények, cégek ezen belül saját domain-nevet kérhetnek.
- Balra haladva kapjuk a domain-en belüli egységeket
- A domain név és az IP cím fordítva kapcsolódik.

DNS SZERVER MŰKÖDÉSE

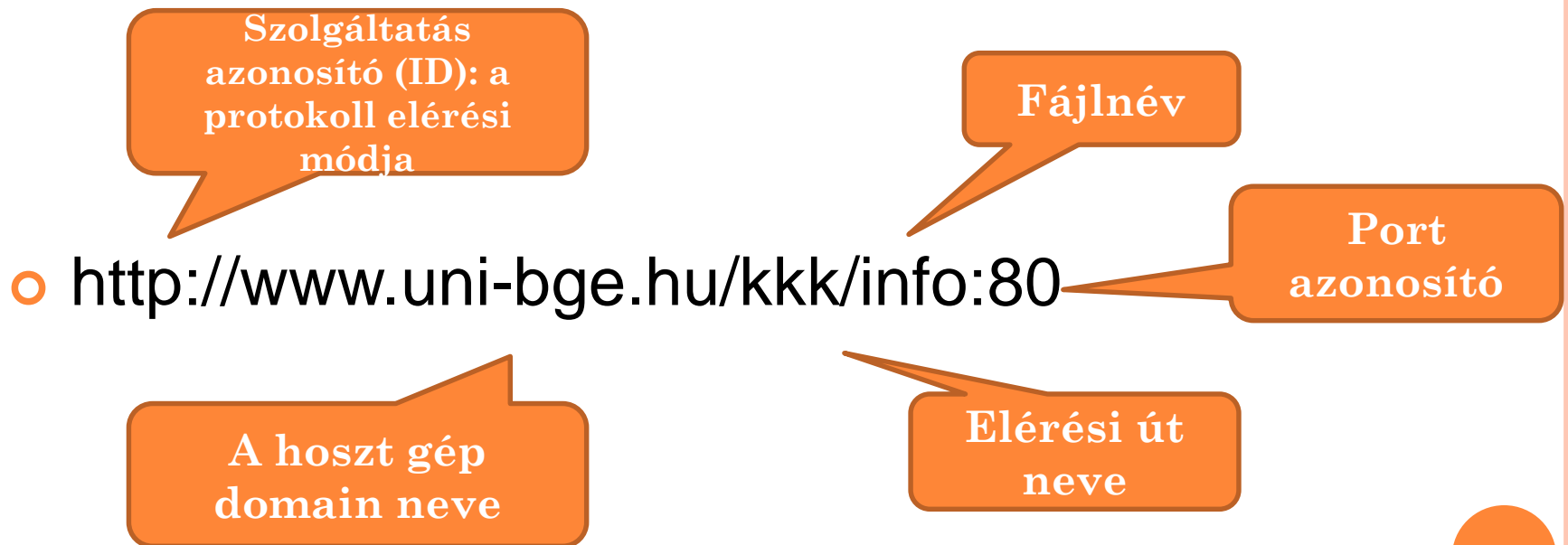
- Elfogadja a kérést és a következőket teszi:
 1. Válaszol, mert **tudja** az IP címet
 2. Másik DNS szerveret hív, mert a **másik** DNS szerver **tudja**
 3. Mondhatja, hogy „nem **tudom**”, de ezen az IP címen megkérdezhetsz egy másik DNS szervert.
 4. **Hibaüzenetet** küld.
- Ping szolgáltatás:
 - Megnézi, hogy elérte-e a kérés az IP címet, mennyi ideig tartott, a kapcsolatot monitorozza

1. SZABVÁNY

URL - UNIFORM RESOURCE LOCATOR

- Az interneten a böngészők által használt cím, amely megadja az információ elérési útját
- Dokumentumok milliói érhetők el a neten, s mindegyiknek egyetlen webcíme van.

PORTOK

- A kliensek egy meghatározott IP címen és egy meghatározott porton kapcsolódnak a szolgáltatáshoz,
- A szerverek egy megadott számú porton keresztül szolgáltatnak.
- A szolgáltatás azonosítók a következők lehetnek:
 1. **http** (web server): port 80 –(Minden az interneten lévő web server konform a hypertext transzfer protokollal (HTTP))
 2. **ftp** (file transport protocol): port 21 – (konform a fájl transzfer protokollal - általában fájlom letöltéséhez)
 3. **gopher://**(70), **telnet://**(23), **mailto://**, **https://**(443), **smtp://** (25), **POP3** (110), **qotd://** (17) (Quote of the Day), **daytime://** (13), **time://** (37), **nickname://** (43) (Who is), **finger://** (79)
- **wigwam.hu** – lekérdezi a portokat, s támadást indít kívülről

2. SZABVÁNY

FONTOSABB HÁLÓZATI PROTOKOLLOK

○ **FTP (File Transfer Protocol):**

- távoli szgégekről vagy azokra TCP/IP hálózaton keresztül másolandó állományok átviteli protokollja

○ **HTTP (Hypertext Transfer Protocol)**

- Információátviteli protokoll elosztott, kollabortív, hipermédiás, információs rendszerekhez
- Kérés-válasz alapú protokoll kliens-szerver között, Itt a kliens a webböngésző
- TCP/IP réteg felett

HTTP

- HTTP – HyperText Transfer Protocol, **1992**
- http – karakterekből, képekből, animációkból, hanganyagokból álló dokumentum-rendszer, amelyben megfelelő hivatkozások segítségével keresgélhetünk a dokumentumok között.
- Link-ek, hivatkozások

FONTOSABB HÁLÓZATI PROTOKOLLOK

○ **POP3 (Post Office Protocol):**

- levelek letöltésére alkalmas protokoll

○ **SMTP (Simple Mail Transfer Protocol):**

- egyszerű levéltovábbító protokoll,
- számítógépek között információ továbbításra szolgál

○ **IMAP (Interactive Message Access Protocol)**

- e-mail üzeneteket fogadó, tároló, továbbító,
- üzenetek fel és letöltésére szolgáló protokoll TCP/IP hálózatokon

3. SZABVÁNY

- **HTML:** Hypertext Markup Language –
 - A világháló nyelve - a Hypertext jelölő nyelv
 - A Web -en mindenütt a HTML nyelvet használják az információ megjelenítésére.
 - Egy HTML Web -oldal egyszerű szövegfájl, amelyet bármelyik szövegszerkesztővel létrehozhatunk, vagy elolvashatunk.
- **Hypertext, hyperlink:** kereszt-referenciák
 - A Web egymásra hivatkozó dokumentumok millióiból áll.
 - A Web készítőik egy dokumentumon belül másik dokumentumra mutató hivatkozásokat (links) elhelyezve kapcsolják össze a dokumentumokat.
 - Felhasználói interface: rámutatunk és kattintunk
- **Kliens alkalmazások:** plug-ins:
 - JAVA, ActiveX, JavaScript, VBScript,
 - ShockWave Flash (animációk), RealMedia (valós idejű multimédia)

WEB 1.0 SZOLGÁLTATÁSOK

1. *Levelezés* (e-mail) -1965-ben kezdődött
 - @ 1972-től
2. *Távoli gép használata* (Telnet (port 23), SSH - secure shell (port 22))
3. *Fájlátvitel* helyi (local) és távoli (remote) gép között (FTP (port 21))
4. *Keresés* a hálózaton állományok után –statikus oldalak
5. Hypertext-szerűen szervezett *osztott adatbázis* (WWW) elérése, azaz *böngészés* (browse) a WWW-en (Mosaic, Netscape Navigator, stb.)

WEBBÖNGÉSZŐ

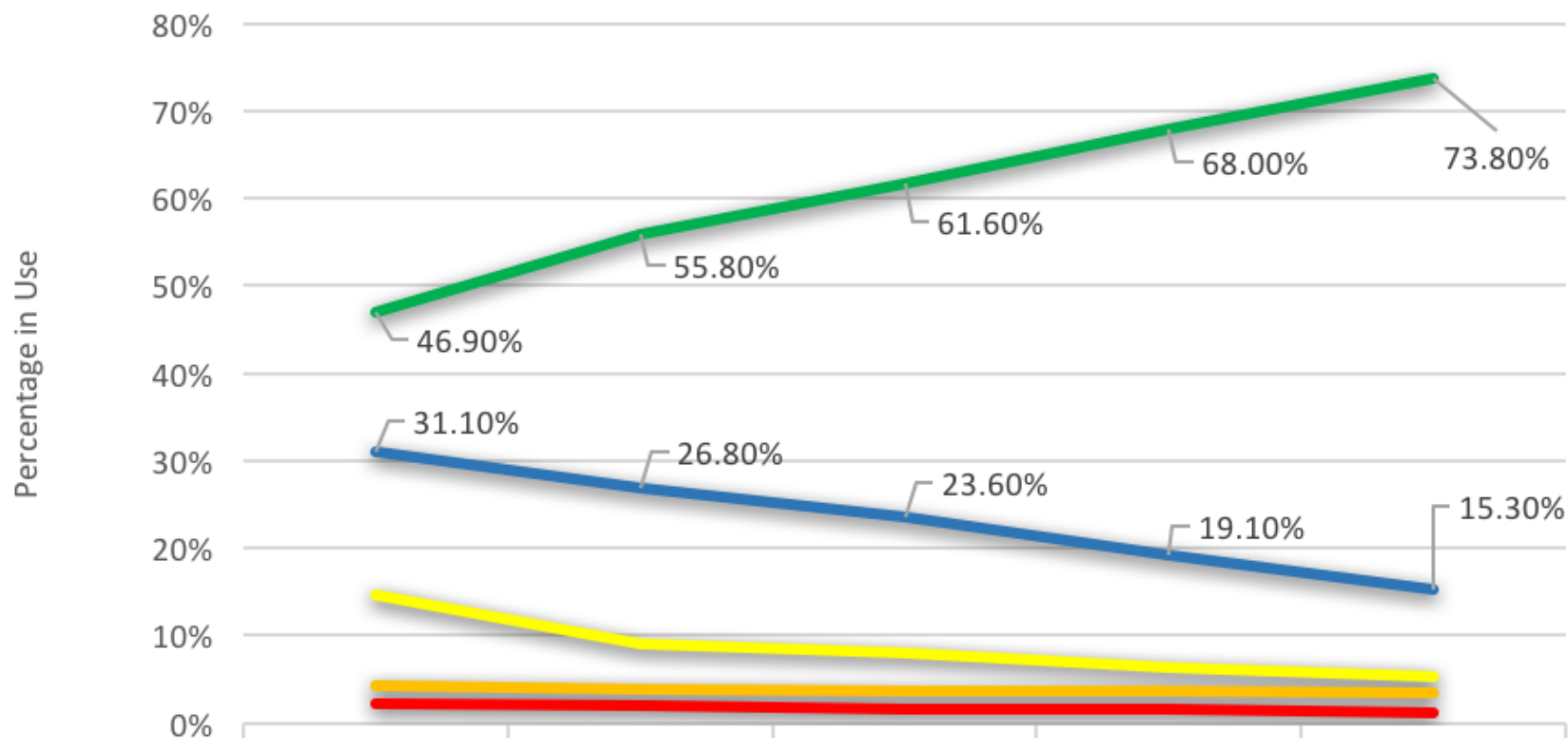
- Egy kliens/szerver **alkalmazás/program** az Internetre ültetve, amely egyszerű szabványosított protokollokat (http) kínál szinte minden az Interneten lévő információ megnevezésére, elérésére, hozzáférésére
- http protokollon keresztül kommunikál a webszerverekkel
- képesek a különböző programozási nyelveken, vagy a html-kódban megírt oldalakat képekkel, linkekkel, animációkkal, hangokkal együtt megjeleníteni.
- Alkalmasak fájlok letöltésére (HTTP vagy FTP protokollal), teljes weboldalak, képek elmentésére. Kiegészítésekkel (plugin) képesek kezelni különböző grafikai fejlesztőeszközökkel készített programokat (Flash, Java, stb.)
- URL segítségével találja meg a lapokat

MI A BÖNGÉSZŐ?

- Manapság sokféle böngésző áll rendelkezásunkra. Használatuk egyszerű. A böngészők többsége a HTML-oldalak megtekintésén kívül több szolgáltatást is tartalmaz. (Kedvencek, Előzmények, Frissítés, Leállítás, Elemzések, Üzleti felhasználás)
- Elterjedt böngészők:
 1. Microsoft Internet Explorer
 2. Netscape Navigator †
 3. Opera
 4. Mozilla Firefox
 5. Google Chrome
 6. Safari

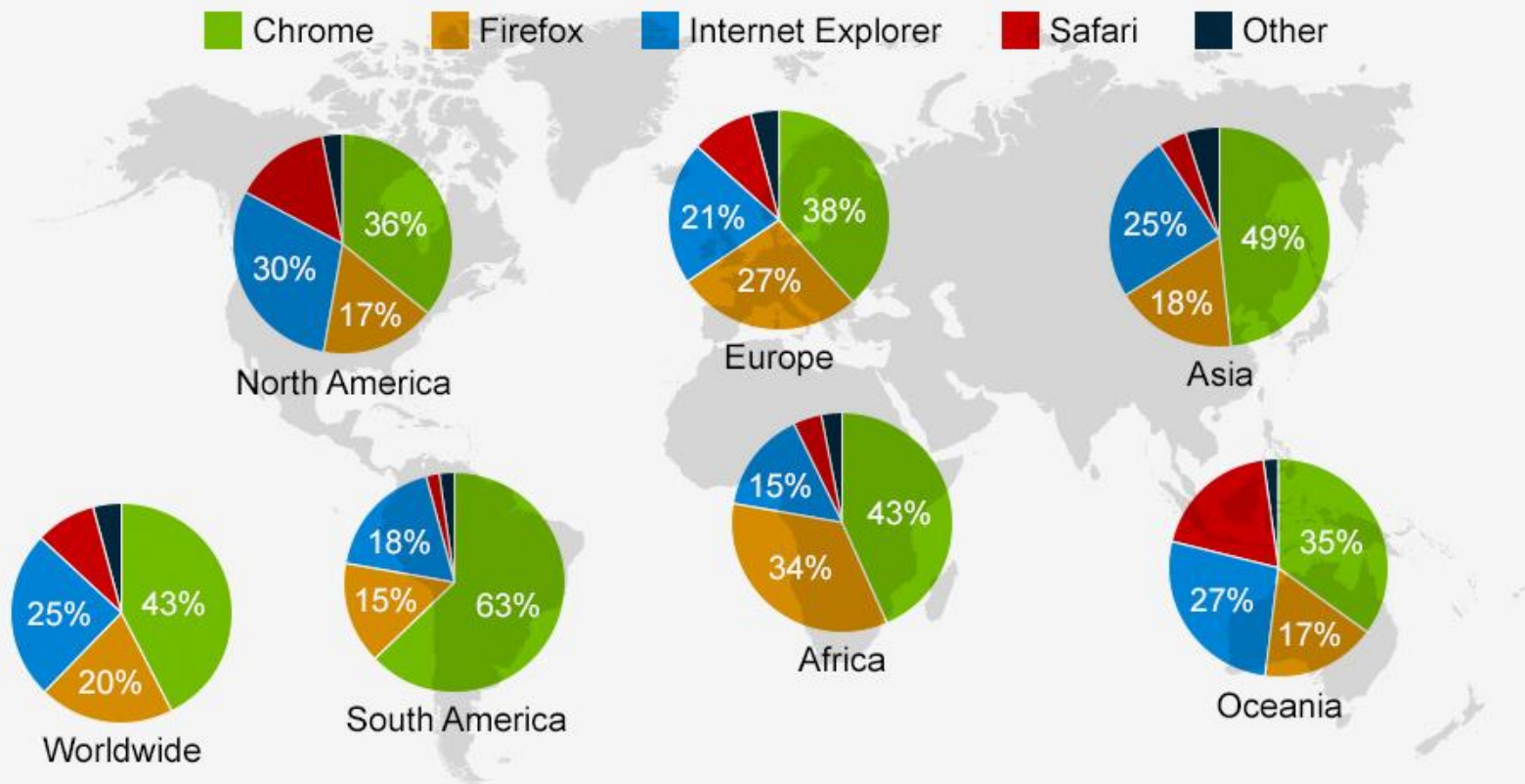
Most Popular Browsers

	2012	2013	2014	2015	2016
Chrome	46.90%	55.80%	61.60%	68.00%	73.80%
IE	14.70%	9.00%	8.00%	6.30%	5.20%
Firefox	31.10%	26.80%	23.60%	19.10%	15.30%
Safari	4.20%	3.80%	3.70%	3.70%	3.50%
Opera	2.10%	1.90%	1.60%	1.50%	1.10%

Google Chrome is Winning the Browser Wars

Web browser usage share in July 2013, by region

WWW

- **Web lap:** az információ alapegysége
- **Web oldal:** szorosan zárt web lapok összessége, amelyeket logikai mutatók un. **hyperlinkek** kapcsolnak egymáshoz.
- **Honlap:**
 - első oldal, érdekes, figyelemfelkeltő, informatív, tömör de nem sűrű, animációkkal teli
 - Index.html nevű fájl a web szerveren, induló lap
 - A web-hely számára a honlap az, ami a termékismertető címlapja, fedőlapja
 - A tartalomjegyzék segít a navigálásban, indexelt, hyperlinkeket tartalmaz

HOME PAGE

- A Weben (hálózaton) való kalandozásunkat általában egy induló oldalon, azaz HTML formátumú dokumentumban kezdjük, melyeket, honlapnak neveznek.
- Az oldalon kiemelt, minket érdeklő téma lapjára a kiemelt részre egérrel kattintva ugorhatunk.
- Mód van azonban egy újabb kapcsolat (link) közvetlen megadására az **URL cím** (Location) megadásával.
- A gyakrabban felkeresett helyekre **könyvjelzőket** tehetünk. Egy kalandozás helyszíneit automatikusan naplózza a rendszer, és bármelyikre visszaugorhatunk.
- A **multimédia eszköztár** segítségével rádióállomásokat hallgathatunk, filmeket nézhetünk.

VÉDETT WEBOLDALAK

A védett weboldal olyan oldal, amely **titkosított kapcsolatot használ**, hogy az interneten lévő, rosszindulatú felhasználók ne láthassák az adatokat.

Bármilyen böngésző használata esetén, használjunk tűzfalat , vírusvédelmet, frissítsük rendszeresen!

1. Az Interneten vásárolhatunk – *árverések* (Vatera, ebay, emag, apród)
2. kezelhetjük a bankszámlánkat - *Netbank*
3. az Ügyfélkapun intézhetjük a hivatalos ügyeinket – *e-kormányzat, ügyfélkapu*

Ehhez meg kell adni:

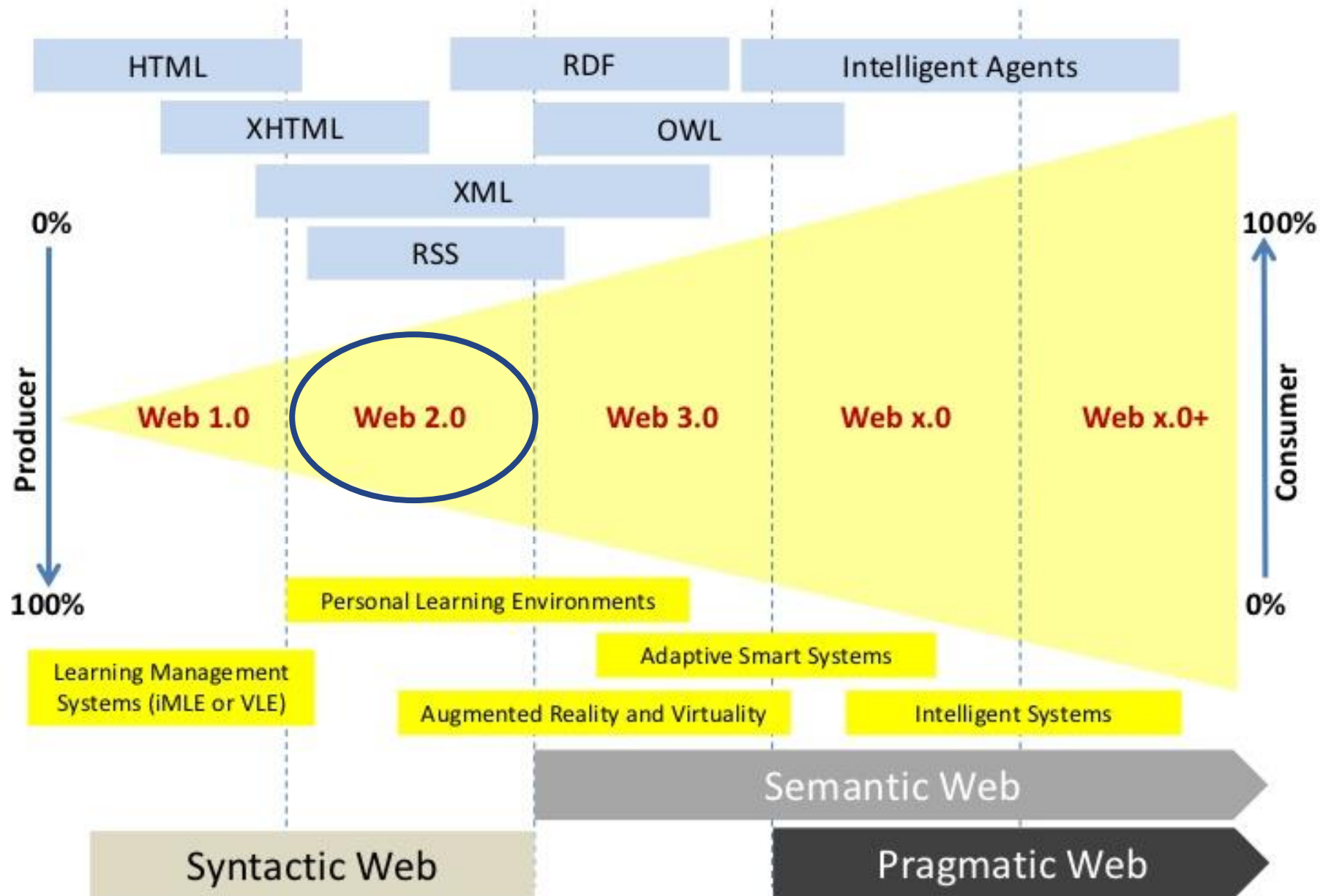
- személyes adatainkat, bankkártyánk adatait, bankszámlánk hozzáféréséhez szükséges kódokat.

Hitelesítés

Az ilyen adatokat szeretnénk biztonságban tudni. ➡ **HTTPS** protokoll

pl. Internet Explorer-ben látat az **állapotsorban**.
Firefox **információs ablak**

RSS

blog

affiliáció

podcast

CSS

rich client

közösség

folksonómia

SaaS

mikroformatumok

EGYSZERŰ KEZELŐFELÜLET

AJÁNLÁS

gyorsítógépek

open API-k

címke

atom

fejlesztés

tartalom

SOAP

mashup

enjoy

alkalmazások

egyszerűség

mobilitás

TÖRTÉNET

□ 1994. Darcy DiNucci

*„The Web we know now, which loads into a browser window in essentially static screenfulls, is only an embryo of the Web to come. The first glimmerings of Web 2.0 are beginning to appear, and we are just starting to see how that embryo might develop. The Web will be understood not as screenfulls of text and graphics but as a **transport mechanism, the ether through which interactivity happens**. It will [...] appear on your computer screen, [...] on your TV set [...] your car dashboard [...] your cell phone [...] handheld game machines [...] maybe even your microwave oven.”*

□ 2003.

„a web egy *egyetemes, szabvány-alapú integrációs platformmá* válik”

„Mi a Web 2.0? Egy olyan modell, mely szakít a régi központosított Web oldalak modelljével, és a Web / Internet erejét az asztali gépre helyezi.”

□ 2004. John Battelle és Tim O'Reilly

„A Web 2.0 a szgép ipar üzleti forradalma, amely az internetet egy *alkalmazási felületté* teszi és segít megérteni az új *platform* adta lehetőségeket.”

„az ügyfelek építik a TE üzleted”

▪ pl. Google:

- Szolgáltatások mint pl. a linkek
- Web keresés - „oldal rangsor” algoritmus
- Örökös beta – a szolgáltatások/szoftverek állandóan frissülnek

□ 2006.

- ❖ TIME egy felmérést végzett, melyben felhasználók tömegeit kérdezte meg, olyanokat, akik tartalom létrehozásában vettek részt közösségi háló, blog, wikik és média megosztó helyeken. (Wikipedia, YouTube, MySpace)
- ✓ *Közösség, együttműködés,*
- ✓ *a tudás kozmikus kivonata – Wikipédia*
- ✓ *Több millió csatornás emberi hálózat – You Tube*
- ✓ *Egy online metropolisz – MySpace*

*Nem változtatja meg a világot, de
megváltoztatja a világ
megváltoztatásának módját*

WEB 2.0 DEFINÍCIÓ

- Olyan alkalmazások összessége, amelyek kihasználják az **interaktív tartalommegosztás**, az **interoperabilitás**, az **együttműködés** lehetőségeit, és **felhasználó központú szemlélettel** formálódik a világhálón.
- Lehetővé teszi egy virtuális közösségben egy **közösségi média dialógusban** az interaktivitást és együttműködést úgy, hogy a tartalmat a felhasználók/résztvevők hozzák létre.
 - ❖ Pl. social-networking oldalak, wiki, blog, video-megosztó helyek, alkalmazásintegrációs megoldások, montázsok (mashup) és folkszonómia
- A kollektív tudat munkára fogása

WEB 2.0 KERET

○ 7 fő jellemző:

1. Részvétel,
2. Szabványok,
3. Decentralizáció,
4. Nyitottság,
5. Modularitás,
6. Felhasználói kontroll,
7. Identitás.

○ 2 kulcsterület: **HASZNÁLAT (1)**

A Nyílt web – a Vállalkozás

○ A web 2.0 lelke: **TARTALOM (2)**

- Hogyan konvertáljuk a **Bemenetet** (a felhasználó által generált alkalmazások),
- egy sor **eljárás** segítségével (Technológiák, Átalakítás, együttműködő Szűrés, struktúrák, szindikátus)
- hogy **értékes Kimeneteket** kapjuk a közösség számára.

WEB 2.0 TÁJ

- 2 fő dimenzió:
 1. Tartalommegosztás –től az Ajánlásig/Szűrésig;
 2. Web alkalmazások –től a Közösségi Hálóig.

- 4 csoport a dimenziók találkozásánál:
 1. Widget / alkotóelemek;
 2. Értékelés/Címkézés;
 3. Aggregáció / Ajánlások; és
 4. Collaboratív szűrés.

WEB 2.0 Landscape

WEB APPLICATION

Widget/
component

Aggregation/
recombination

CONTENT
SHARING

RECOMMENDATIONS/
FILTERING

SOCIAL NETWORK

Note: Each of these Web 2.0 applications has multiple functionality - for each service the primary positioning has been used

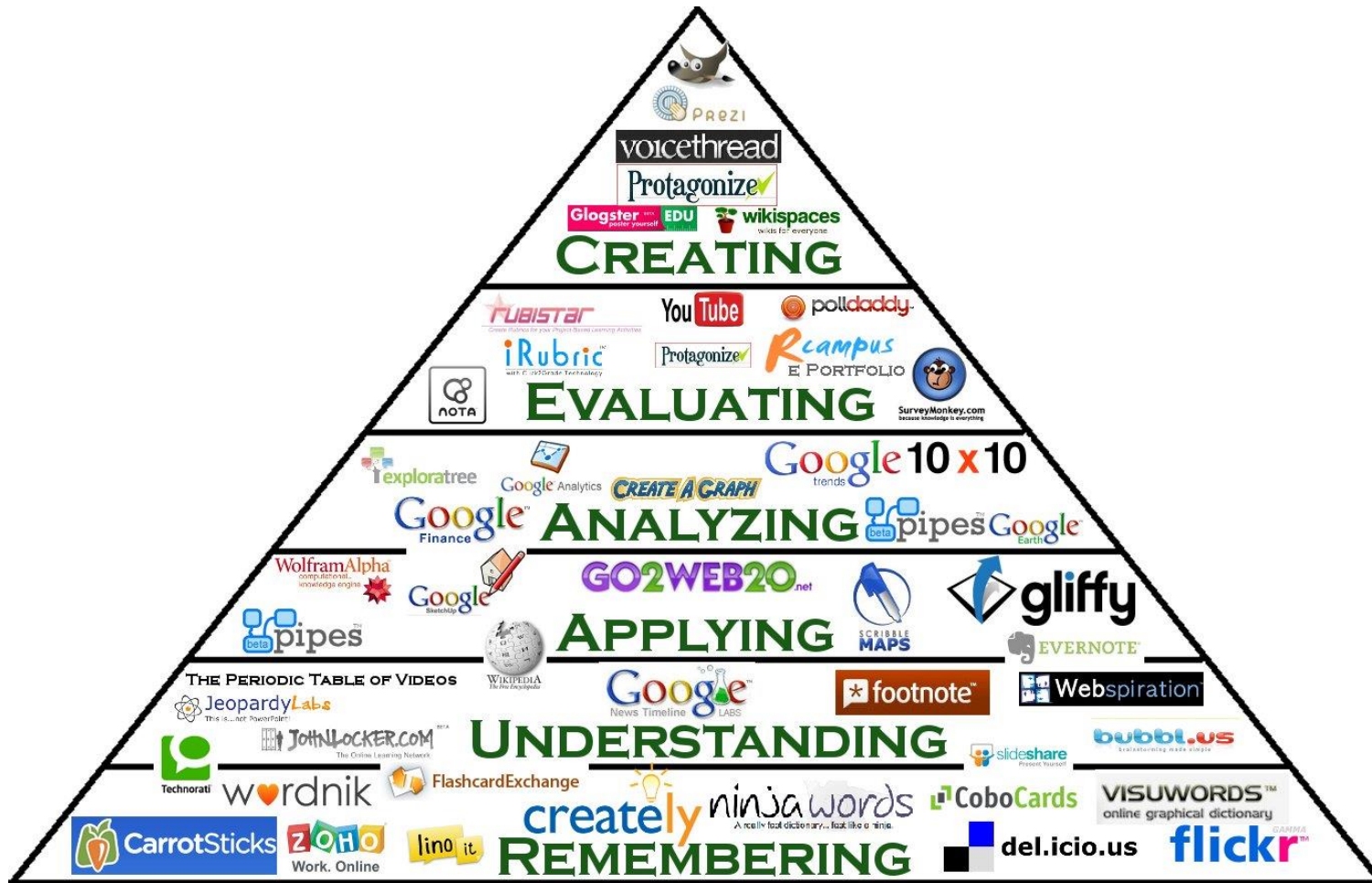
FUTURE
EXPLORATION
NETWORK

www.futureexploration.net

Published under a Creative Commons Attribution/ShareAlike 2.5 License

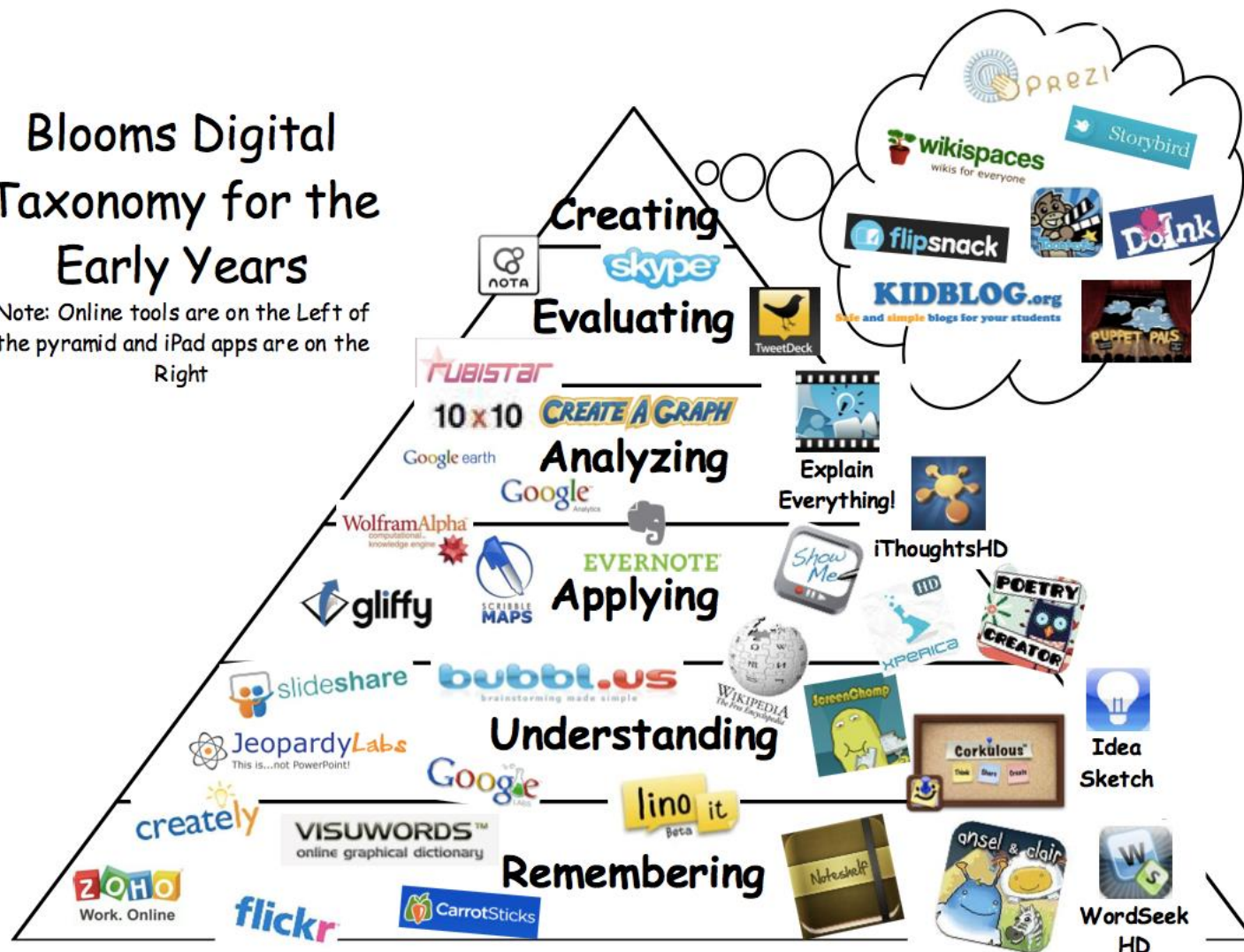
7/3/2017

BLOOM'S TAXONOMY TO WEB 2.0 AND...

Blooms Digital Taxonomy for the Early Years

Note: Online tools are on the Left of the pyramid and iPad apps are on the Right

*Modified from: <http://www.usi.edu/distance/bdt.htm> & <http://langwitches.org/blog/wp-content/uploads/2011/08/Bloom-iPads-Apps.jpg>

Web 1.0

Az inkább csak olvasott Web

250 ezer webhely

45 millió felhasználó globálisan

1996

- A szolgáltató biztosítja a keretet
- A tartalmat a közösség tagjai hozzák létre

Web 2.0

Az egyre inkább írott-olvasott Web

80 millió webhely

több mint 1 milliárd felhasználó globálisan

2006

WEB 2.0 SZOLGÁLTATÁSAI

1. Levelezés (e-mail)
2. Távoli gép használata (Telnet, SSH)
3. Fájltávitel helyi (local) és távoli (remote) gép között (FTP)
4. Keresés a hálózaton állományok után
5. Hypertext-szerűen szervezett osztott adatbázis (WWW) elérése, azaz böngészés (browse) a WWW-en (Opera, Explorer)
6. Tartalomszolgáltatók
7. Hírcsoportok (newsgroup-ok)
8. Blogok
9. Zenehallgatás, rádiózás, telefonálás, üzleti tranzakciók, stb.
10. Közösségek (iWiW, facebook, stb.)

TARTALOMSZOLGÁLTATÓK

- Szervezetek, személyek információkat tesznek közzé önmagukról
- Web szervert üzemeltetőket – tartalomszolgáltatóknak nevezzük
- Felhasználási területek:
 - cégek, szervezetek ismertetői, reklámanyagok,
 - szolgáltatások,
 - termékismertetőik,
 - árjegyzékek,
 - megrendelés internetes katalógusból,
 - e-kereskedelem,
 - banki szolgáltatások,
 - hírszolgáltatások, újságok megjelenítése,
 - szoftver terjesztés,
 - fórum,
 - múzeumok, képtárak, gyűjtemények anyagának megjelenítése

FELHASZNÁLÁSI TERÜLETEK

- Netbank (szinte minden banknál)
- Árverések (Vatera, Ebay)
- E-kormányzat (sokfajta ügyintézés)
- IP-telefon (Skype)
- Chat (MSN)
- Közösségi hálók (IWIW, Facebook, Twitter, Youtube)
- Keresések (Google, Yahoo, Bing, Bluu)
- Vásárlások (Netpincér, Amazon)

WEB 2.0 TULAJDONSÁGAI:

- Web mint platform
- Adat mint hajtóerő
- Résztvételen alapuló tervezés
- Komponensalapú fejlesztés
- Könnyű szervezeti struktúra
- Webes szoftverek folyamatos fejleszthetősége
- interakció

TULAJDONSÁGOK

- ✓ Több felhasználói interfész, szoftver és tárolási lehetőség
- ✓ Bátorítja a felhasználót, hogy értéket adjon az alkalmazáshoz - ő áll a középpontban
- ✓ Felhasználói részvétel – naplók, blogok
- ✓ Dinamikus tartalom
 - Nyitottság
 - Szabadság
 - Kollektív intelligencia
- ✓ Metaadatok: címke, könyvjelző stb. – mély linkelések. címkézés
- ✓ Web szabványok
- ✓ Skálázhatóság

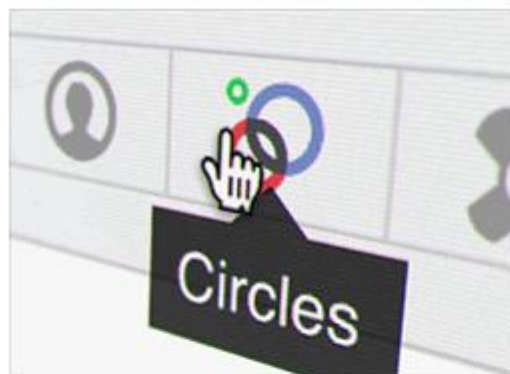

Organize, edit, and share your photos

Picasa 3.9 – Now with Google+ sharing and tagging

Download Picasa

Windows XP/Vista/7

Upload and share your photos on Google+

Tag your Google+ friends and share pictures of them

Transform your photos with 24 new effects

[Learn more about what's new with Picasa 3.9](#)

- Home
- My channel
- Trending
- Subscriptions

LIBRARY

- History
- Watch Later

SUBSCRIPTIONS

Add channels

- Popular on YouTube
- Music
- Sports
- Gaming

Browse channels

YouTube Movies

Prelude Vegyeskar

Subscribe

3

Uploads

Divertimento

63 views • 1 year ago

Kodály Zoltán: Sik Sándor Te Deuma

539 views • 1 year ago

Poulenc - Hodie Christus natus est

76 views • 1 year ago

Francis Poulenc - O Magnum Mysterium

135 views • 1 year ago

facebook

Email or Phone

☐ Keep me logged in

Password

[Forgot your password?](#)

Log In

Connect with friends and the world around you on Facebook.

See photos and updates from friends in News Feed.

Share what's new in your life on your Timeline.

Find more of what you're looking for with Graph Search.

Sign Up

It's free and always will be.

Birthday

Month

Day

Year

[Why do I need to provide my birthday?](#)

☐ Female ☐ Male

By clicking Sign Up, you agree to our [Terms](#) and that you have read our [Data Use Policy](#), including our [Cookie Use](#).

Sign Up

[Create a Page](#) for a celebrity, band or business.

Prelude Vegyeskar

@preludekorus

Home

About

Photos

Likes

Events

Posts

Create a Page

Like

Follow

Share

...

Contact Us

Message

Status

Photo/Video

Write something on this Page...

Photos

Musician/band

Community

Invite your friends to like this Page

250 people like this

240 people follow this

About

See All

Typically replies within a day
Send message

www.prelude.hu

Regisztráció

Ügyfélkapus regisztrációt bármely természetes személy kezdeményezhet. A regisztrációt személyesen a regisztrációs szervnél (bármelyik okmányirodában, kormányhivatali ügyfélszolgálati irodában, adóhatóság ügyfélszolgálatán, külképviseleten) vagy elektronikusan indíthatja el 2016. január 1-jét követően kiállított érvényes személyazonosító igazolvány birtokában.

Az időpontfoglaláshoz vagy az elektronikus úton történő regisztrációhoz kattintson a „Regisztrálok” gombra.

[Regisztrálok](#)

[Segítség >>](#)

Aktiválás

A regisztrációt követően e-mailben kapja meg egyszerhasználatos (aktiváló) kódját. Aktiválás során meg kell adnia felhasználói nevét és új, választott jelszavát, amelynek érvényességi idejét szintén Ön állíthatja be! Az aktiválást a regisztrációt követően 5 napon belül kell elvégezni. Ha ezt túllépné, az

[Elfelejtett jelszó](#) oldalon új egyszerhasználatos kódot kérhet.

[Aktiválom](#)

[Bővebben >>](#)

Belépés

Lépjen be az Ügyfélkapuba, hogy igénybe vehesse az Ügyfélkapuhoz kötött szolgáltatásokat. Ügyfélkapus jelszavát a regisztrációt követően elküldött kód aktiválása során adhatja meg. Személyes Ügyfélkapujába a portál valamennyi oldalán, a jobb felső sarokban található „Belépés” linke kattintva is beléphet.

[Elfelejtett jelszó](#)

[Belépek](#)

[Segítség >>](#)

.hu Célcsoport szűrése

- nincs szűrés -

Betűméret váltása:

Aktuális beállítás : Normál

Üzemeltetési információk

.hu Legtöbbször

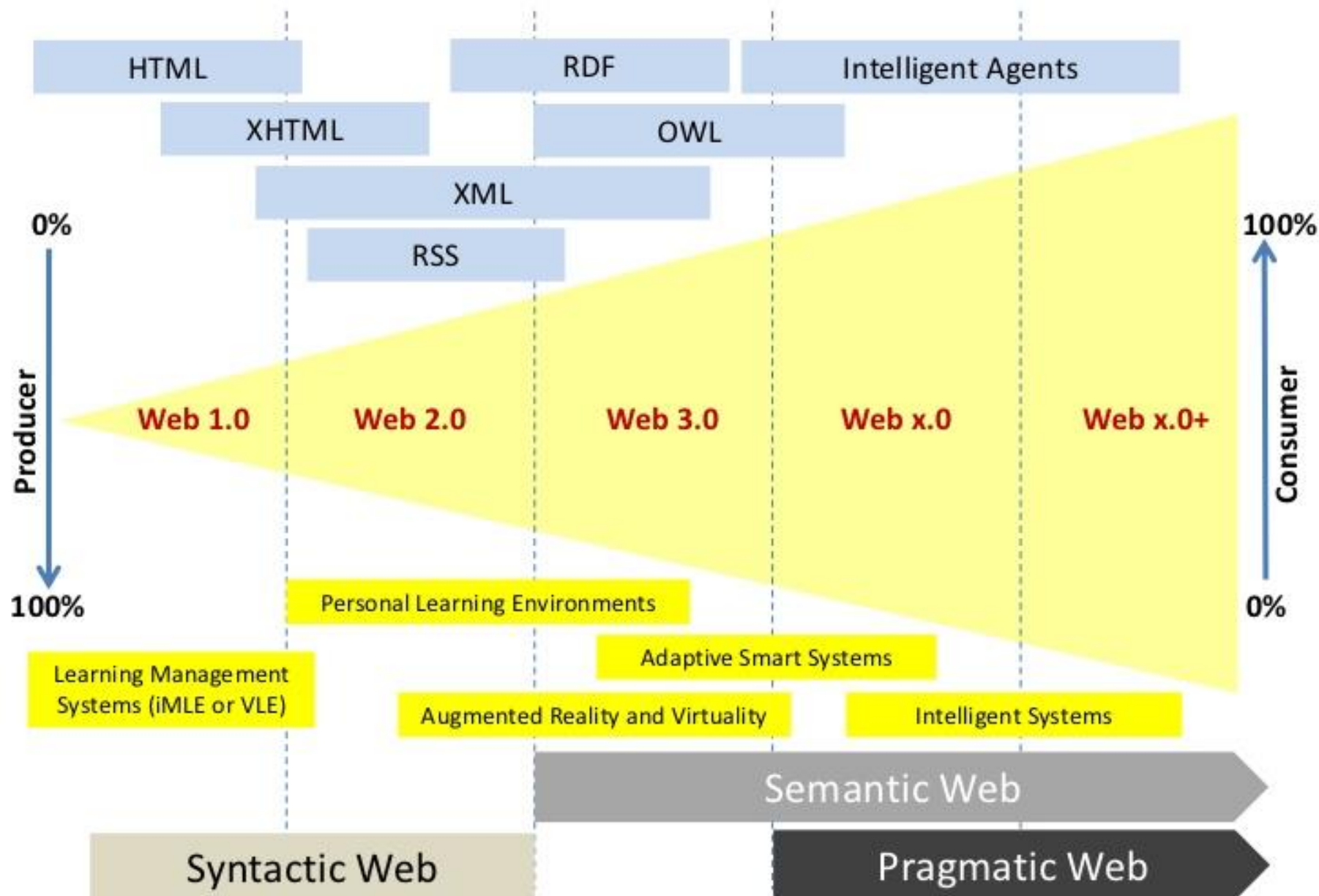
[letöltött](#)

[használt](#)

[megnézett](#)

1. eBEV-szolgáltatások
2. Értesítési tárhely
3. Földhivatali nyilvántartás (nem hiteles, hiteles és e-tulajdoni lap online ügyintézés)
4. TAJ-nyilvántartással összefüggő szolgáltatások

S Az Ügyfélkapu használatának feltételei

TECHNOLÓGIAI ÚJÍTÁSOK: (3)

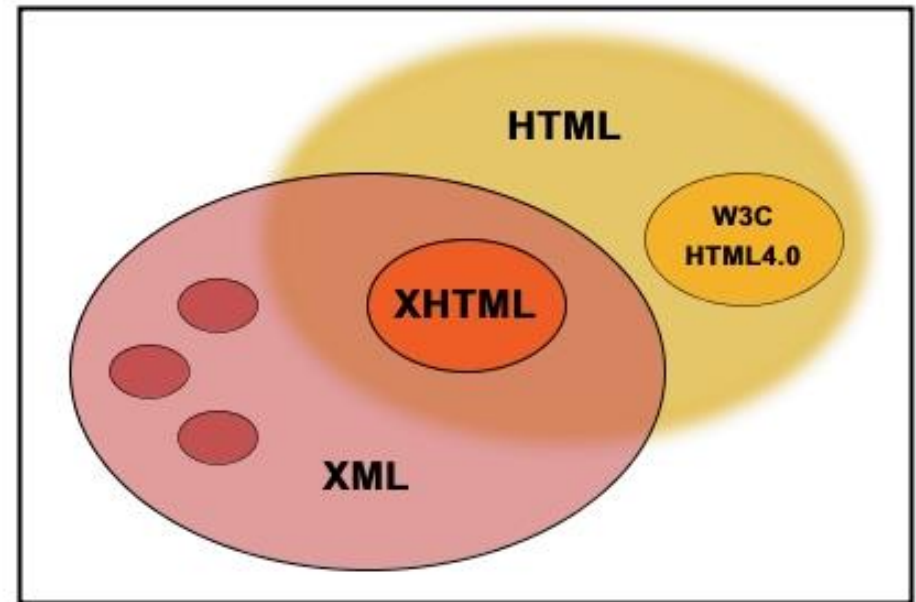
KLIENS OLDAL / WEB BÖNGÉSZŐ

1. *Asynchronous JavaScript és XML (Ajax)*

- Aszinkron: a kommunikáció (adatkérés) elválik az oldalra visszatérő adathalmaztól
- Az új adatok feltöltése és letöltése (frissítés) nem kívánja meg az egész oldal újratöltését
- Az oldalak úgy működnek mind egy asztali alkalmazáson: (pl. Google Docs):
 1. *Szabványosított megjelenítés* - **XML** és **JSON** (JavaScript Object Notation), **XHTML** és **CSS** (Cascading Style Sheet)
 2. *Dinamikus megjelenítés és interakció* (frissülés) : **DOM** (Document Object Model)
 3. *Adat továbbítás, és manipuláció*: **XML** és **XSLT**
 4. *Aszinkron adatlekérés*: **XMLHttpRequest**, a szerver és a kliens között
 5. *Alapon értelmezi a JavaScript* – könnyű átvitel, mindent összefog

MI AZ XML

- Adatformátum Web-es alkalmazásokhoz
- SGML (Standard Generalized Markup Language) szabvány része ISO (8879 – 1986)
- XML eXtensible Markup Language
- W3C (World Wide Web Consortium)

SGML/XML SZEMLÉLETVÁLTÁS

- Megszabadít az oldaközpontú szemlélettől, elősegíti a médiafüggetlen dokumentum – kezelést
- Dokumentum szemléletű módszer az információ újrafelhasználására
- Lehetővé teszi az információ elválasztását a megjelenítéstől továbbá minden alkalmazási és rendszerszoftvertől
- Az információra történő ráfordítások függetlenné válnak a technológiai beruházásoktól
- Módszer
 - Tartalmi kijelölés
 - A szabályok digitális leírása

MI AZ XML?

- Metanyelv a szöveg (dokumentum) adatstruktúrájának digitális definíciójára
- Módszer és formátum digitális dokumentumok kezelésére, tartalmi szerkezeti egységek megjelölésére
- Szövegszerű adatkezelés
 - Általános
 - Karakterek, szóköz, mondatfejek, hangsúly, helyesírás
 - Formai
 - Cím, fejezet, bekezdés, betűformázás, tördelés...
 - Tartalmi
 - Név, foglalkozás, cím, dátum, szerző, kulcsszó....
- Lásd adatszerű – relációs modellek

SGML/XML JELLEMZŐK DTD

- A tartalom és a megjelenés elkülönül
- Un. Tag-ek használata
 - <Tag>..... <Tag> struktúra
- Szakterületekre bontott megoldások
 - Xhtml
 - Wml
 - Etdml
 - Gedml
- Dokumentum Típus Definíció
 - Document Type Definitions
 - Információ tervezés
- Példa

XML/DTD PÉLDA

FA STRUKTÚRA

XML deklaráció

```
<?xml version="1.0"?>
<!DOCTYPE note [
  <!ELEMENT note (to,from,heading,body)>
  <!ELEMENT to (#PCDATA)>
  <!ELEMENT from (#PCDATA)>
  <!ELEMENT heading (#PCDATA)>
  <!ELEMENT body (#PCDATA)>
]>
```

```
<note>
  <to>Tove</to>
  <from>Jani</from>
  <heading>Reminder</heading>
  <body>Don't forget me this weekend</body>
</note>
```

Gyökér elem

DTD

Gyerek elem

Gyökér elem vége

```
<?xml version="1.0" encoding="ISO-8859-1"?>
```

```
- <note>
```

```
  <to>Tove</to>
```

```
  <from>Jani</from>
```

```
  <heading>Reminder</heading>
```

```
  <body>Don't forget me this  
weekend!</body>
```

```
</note>
```

2. *Adobe Flash és Adobe Flex keret*

- **Flex** megkönnyíti táblázatok, kimutatások és más komplexebb feladatok interaktív megoldását;
- **Flash** audio és video fájlok lejátszását teszi lehetővé;
 - Olyan Web 2.0 oldalak, ahol a video észrevétlenül integrálásra kerül a szabványos HTML-lel.
- Az alkalmazások mint Flash alkalmazások jelennek meg a böngészőben;

3. *Javascript/Ajax keretrendszerek*

- Nem használ más technológiát mint a JavaScript, Ajax, és a DOM de...
 - Áthidalja a web böngészők közötti eltéréseket és
 - Kiterjesztik a funkcionalitást a fejlesztők számára;
 - Személyre szabott apró alkalmazások

TECHNOLÓGIAI ÚJÍTÁSOK:

WEB SZERVER OLDAL:

1. Új nyelvek (PHP, Ruby, ColdFusion, Perl, Python, JSP és ASP) - dinamikus adat megjelenítés
2. Az adatformázás a megosztás, kommunikáció miatt eltér a régitől:
 - o **Tartalom aggregáció (syndication)** – gépileg olvasható formátum létrehozása, amely segítségével egy oldal funkcionalitásának egy részét egy másikba integráljuk – API szolgáltatások összekapcsolása
 - o **Protocollok:** - szabványosított
 1. XML-alapú web csatornák, feedek: **RSS, RDF,**
 2. Közösségi hálót szolgáló speciális protokollok: **FOAF, XFN** – nincs központi weboldal

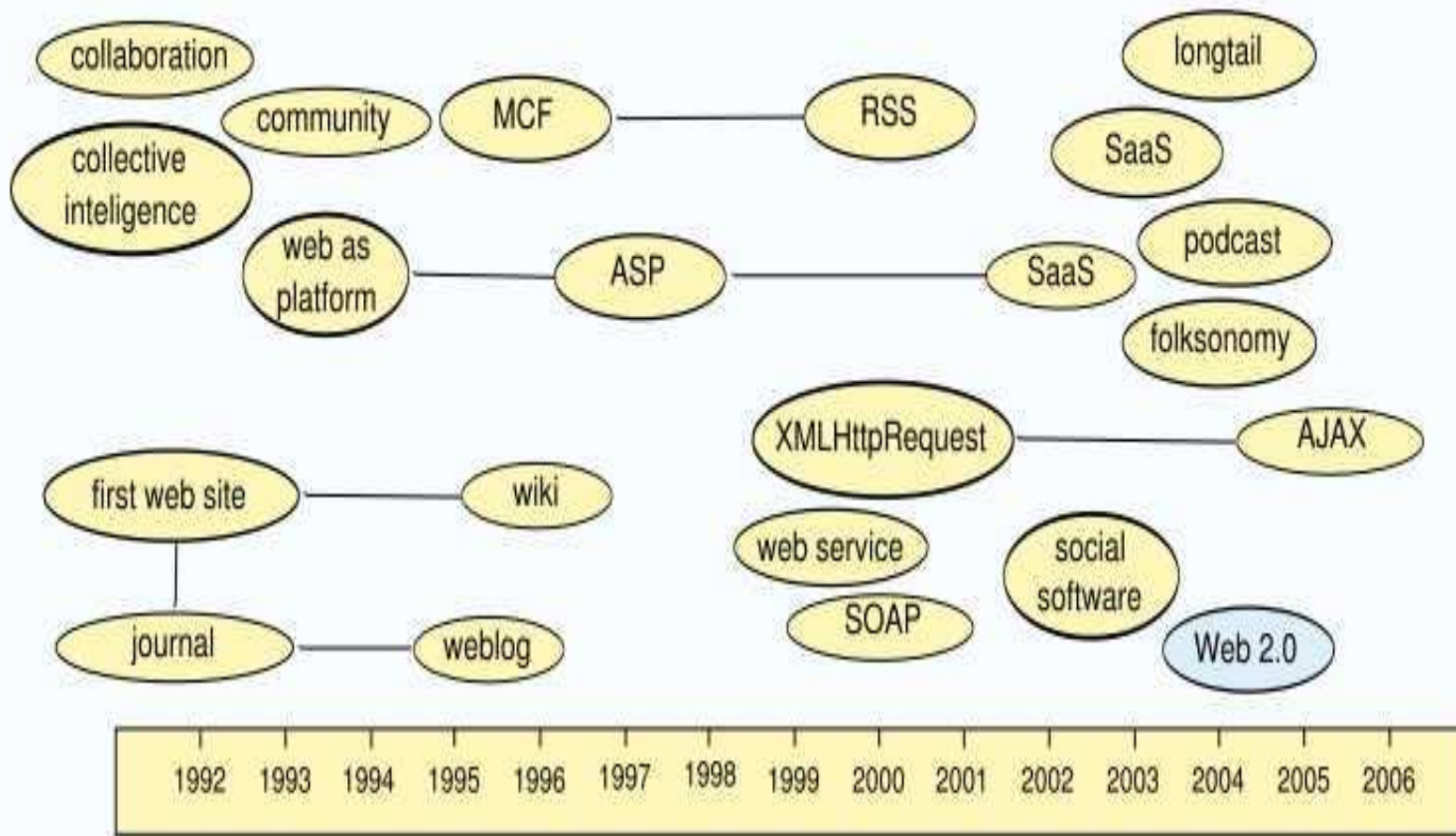

Eredményképpen könnyebb adatokat megtalálni és kategorizálni

Web 1.0		Web 2.0
DoubleClick	-->	Google AdSense
Ofoto	-->	Flickr
Akamai	-->	BitTorrent
mp3.com	-->	Napster
Britannica Online	-->	Wikipedia, wikik
Saját személyes web oldalak	-->	bloggolás
evite	-->	upcoming.org and EVDB
domain név trükközés/spekuláció	-->	Kereső motor optimalizálás
oldalnézettség alapú díjazás	-->	Díjazás kattintásonként
Képernyőrészlet kivágása	-->	web szolgáltatások
publikálás	-->	Hozzájárulás és részvétel
tartalomkezelő rendszerek	-->	Wiki-alapú megközelítések
könyvtárazás (taxonómia)	-->	cimkézés ("folkszonómia")
„Beragadt” tartalmak	-->	Tartalom aggregáció syndication

Web 1.0		Web 2.0
A hangsúly a nagy webhelyeken van	-->	A kisebb webhelyek kerülnek a fókuszba
A hardvererőforrások a fontosak	-->	Az információtartalom a fontos
Az értéket a fejlesztők adják	-->	A felhasználók is termelnek értéket
Célzott felhasználói körök	-->	Hálózatba szerveződő felhasználók
Mindenjog fenntartva	-->	Csak bizonyos jogok vannak fenntartva
Hosszú fejlesztési-bővítési ciklusok Under construction	-->	Folyamatos karbantartás (örökös béta)
Szorosan kapcsolt architektúrák	-->	Lazán kapcsolt architektúrák
A szoftvert PC-re írják	-->	A szoftver minden Web által támogatott eszközön működik
„You and I”	-->	„Us”
„Bring the web into our lives”	-->	„Bring our lives into the web”

A WEB 2.0 IDŐVONALA

EGY MÁSIK KONCEPCIÓ

- ❑ Összekapcsolja a kliens és szerver oldali szoftverlehetőségeket – tartalom szindikáció és a hálózati protokollok használata
- ❑ Felkínálja az információ tárolás, létrehozás és megosztás lehetőségeit – **SLATES** (Andrew McAfee):

Search - kulcsszavas keresés

Links – információs ökörendszer

Authoring – blogok, posztok, kommentek,

Tags – kategorizálás, „folkszonómiák”

Extensions – olyan szoftver, mely a **Webet alkalmazási platformá** teszi – pl. Adobe Reader, Adobe Flash player, Microsoft Silverlight, ActiveX, Oracle Java, Quicktime, Windows media

Signals – jelzi a tartalomváltozásokat (RSS)

HASZNÁLAT: ÍROTT/OLVASOTT WEB

- ❑ A Web 2.0 technológiák és a **PARTICIPATÍV** kultúra összekapcsolása
- ❑ Tartalom véleményezés és szerkesztés eszközei – aktív résztvevők

- ❑ Blogok
- ❑ Tartalommegosztás: fel és letöltés; könyvjelzőmegosztás – címkézés; Wikik – a tudás mindenkié!?
- ❑ Egyszerű kezelői felület – regisztráció
- ❑ Folkszonómia – tárgyszavazás
- ❑ Közösségi oldalak
- ❑ Híroldalak – hír+vélemény; RSS

- ❑ Web-alapú alkalmazások és desktopok
 - ❑ Ajax: a weboldalak imitálják a desktop alkalmazásokat;
 - ❑ pl. Google Inc. (szövegszerkesztő)
 - ❑ Böngésző-alapú „Operációs rendszer”;
 - ❑ pl. EyeOS, YouOS

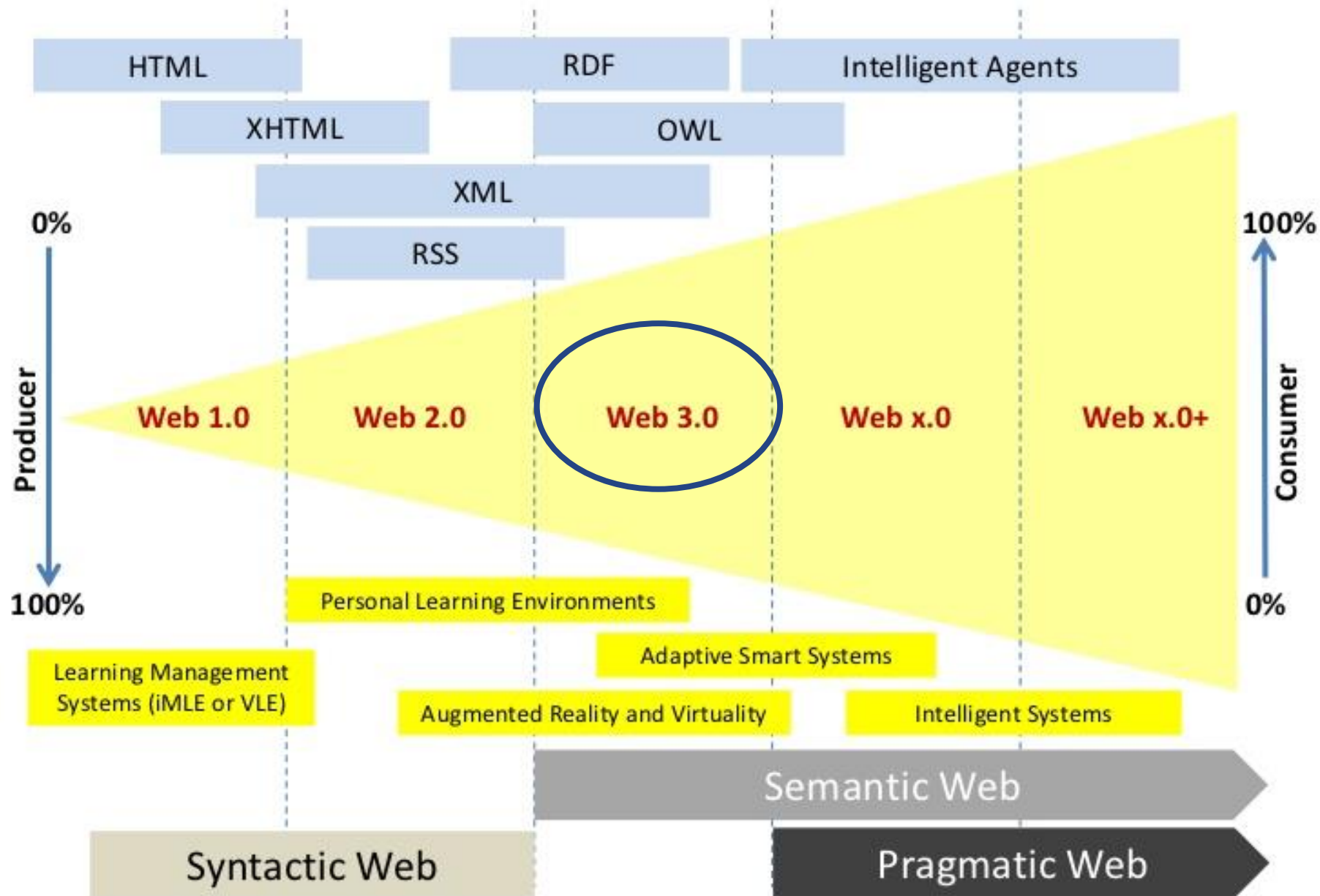
TUDOMÁNYOS ÉS ÜZLETI ALKALMAZÁSOK:

- ❖ Library 2.0,
- ❖ Social Work 2.0,
- ❖ Enterprise 2.0,
- ❖ PR 2.0,
- ❖ Classroom 2.0,
- ❖ Publishing 2.0 ,
- ❖ Medicine 2.0,
- ❖ Telco 2.0,
- ❖ Travel 2.0,
- ❖ Government 2.0, etc.

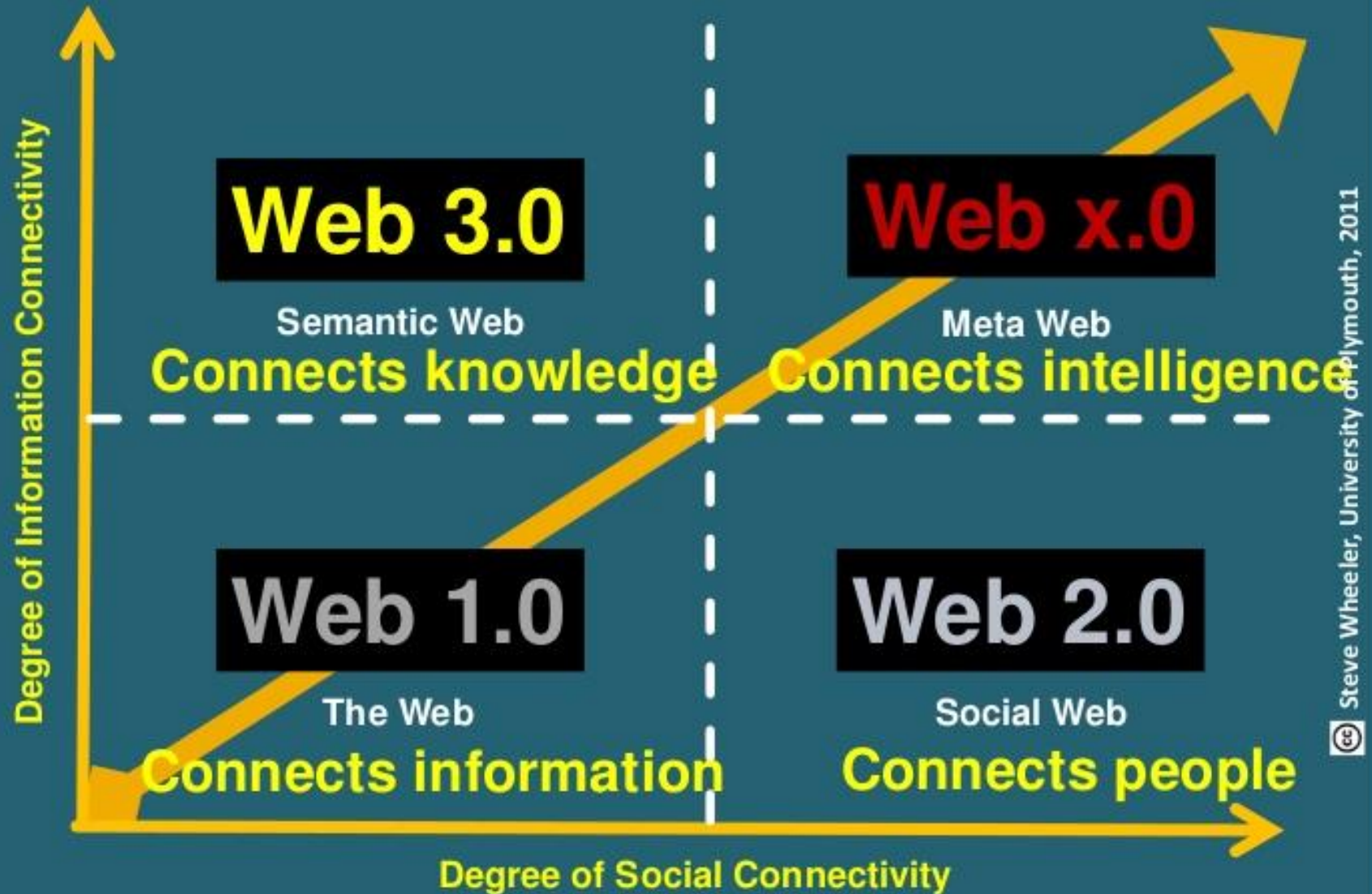

KRITIKÁK:

- ? Nem egy új verzió, hiszen az csak a szoftverek jellemzője - a web pedig nem program, hanem platform
- ? A fogalom mögött semmi sincs
- ? Csak egy újabb marketing buzzword
- ? A kifejezés evolúciós technikát jelent, amit fölösleges sorszámozni
- ? AJAX: csak egy újabb absztrakciós szintet ad meg a HTTP fölött
- ? A Web2.0 ötletét már rég alkalmazzák
- ? Egy újabb lufi
- ? A digitális nárcizmus és amatőrizmus kultusza
- ? A közepszerűség végtelen digitális erdeje
- ? Jogi kérdések??

The eXtended Web

○ Tim Berners Lee:

- Információk rendezettek
- Keresés magától értetődően könnyű és precíz
- Minden felhasználó egyszerűen és gyorsan megtalálja egészen pontosan azt az információt, a mire szükséges van

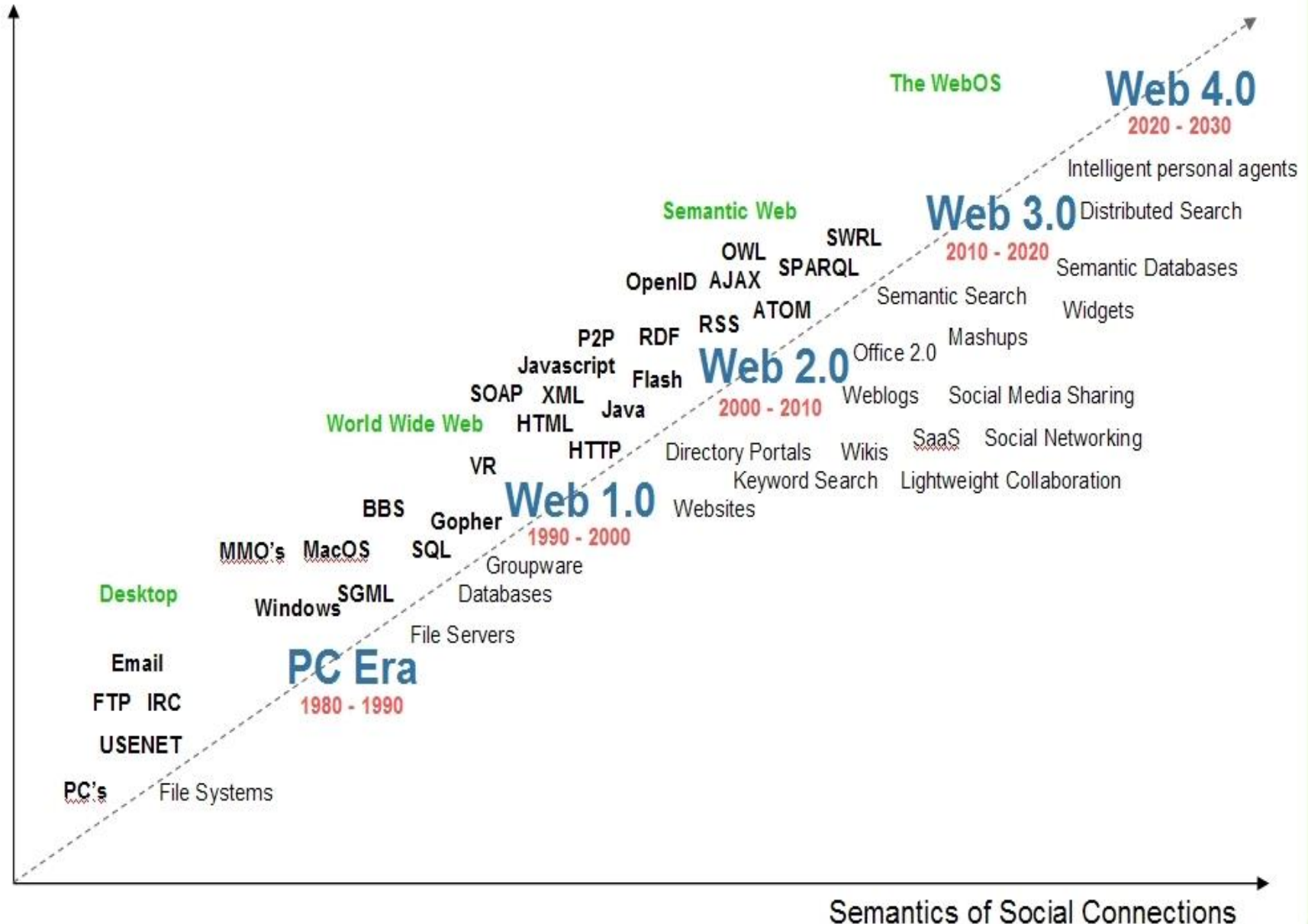
○ Probléma:

- Minőség – nincs szűrés
- Mennyiség – mennyi van és mennyit talál meg a kereső
- Rendezetlenség – hogyan találja meg a felhasználó azt amit pontosan szeretne? - információtömeg

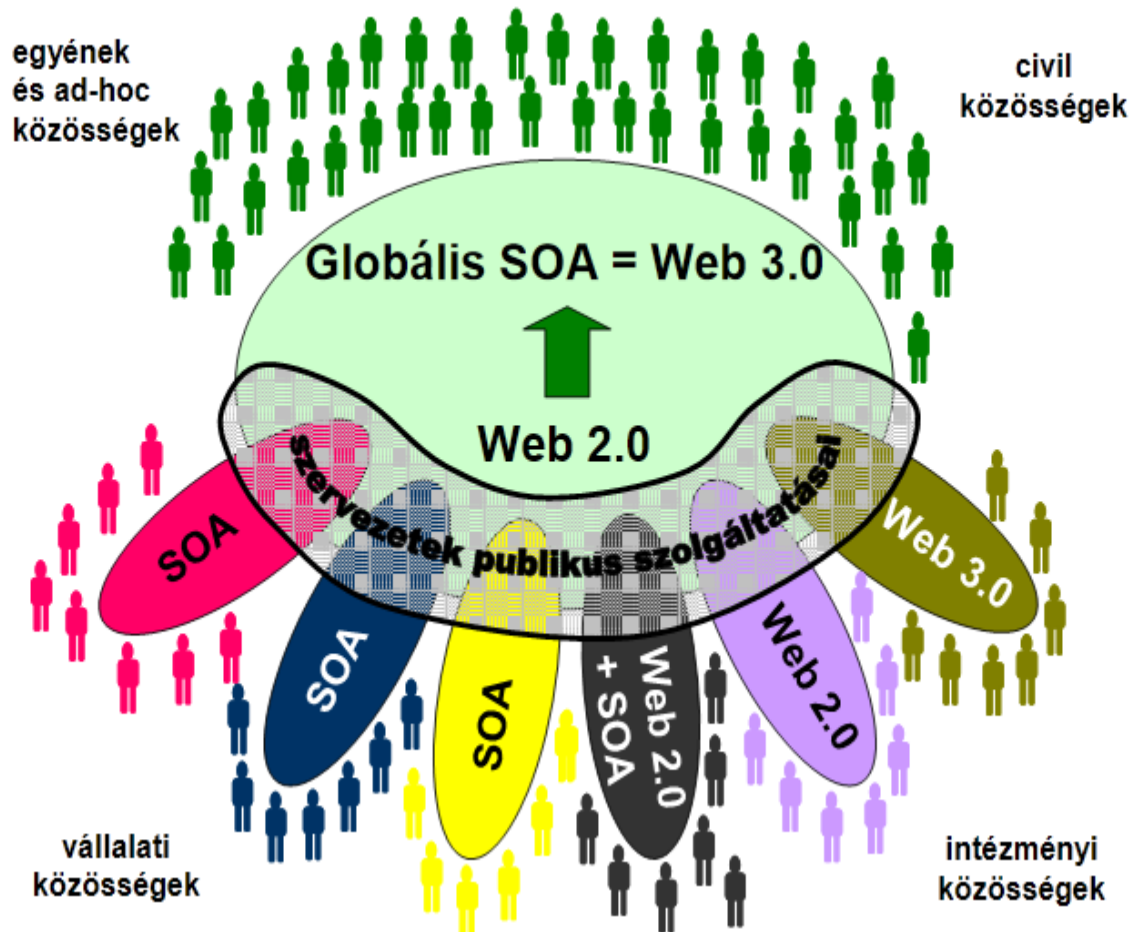
SEKÉLY WEB – SZÜRKE WEB – MÉLY WEB

- Sekély web:
 - könnyű megtalálni
 - szöveges - HTML, word, PDF, ppt
- Mély web :
 - Nehezen feltérképezhető
 - Sokszor elérhetetlen
 - Adatszerű, nem szöveges dokumentumok
 - „A keresőmotor megtorpan az adatbázis kapuja előtt”
- Szürke web:
 - A kettő között,
 - Nehezen besorolható tartalmak

Semantics of Information Connections

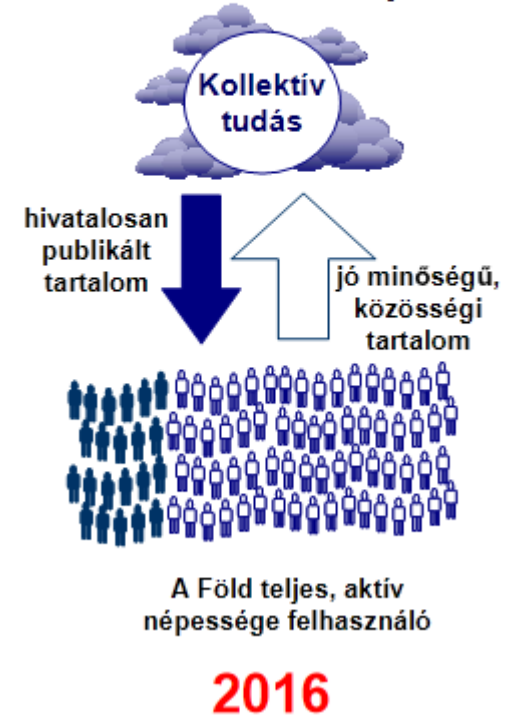
SZEMANTIKUS WEB?

Web 3.0

A megbízható és mindent átható Web

1 milliárd webhely

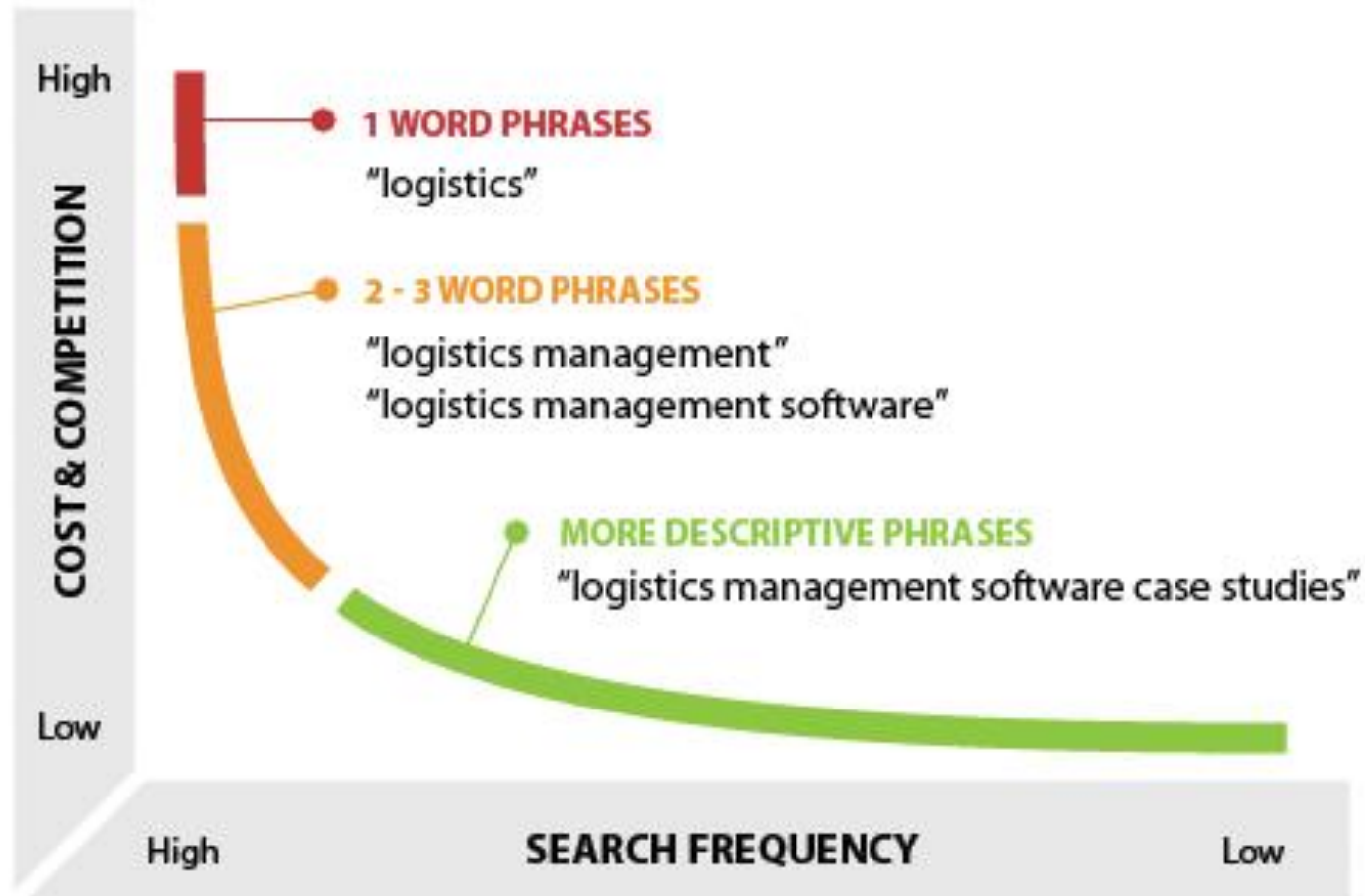
7/3/2017

Web 1.0	Web 2.0	Web 3.0
Personal Websites	Blogs	Semantic Blogs: semiBlog, Haystack, Semblog, Structured Blogging
Content Management Systems, Britannica Online	Wikis, Wikipedia	Semantic Wikis: Semantic MediaWiki, SemperWiki, Platypus, dbpedia, Rhizome
Altavista, Google	Google Personalised, DumbFind, Hakia	Semantic Search: SWSE, Swoogle, Intellidimension
CiteSeer, Project Gutenberg	Google Scholar, Book Search	Semantic Digital Libraries: JeromeDL, BRICKS, Longwell
Message Boards	Community Portals	Semantic Forums and Community Portals: SIOC, OpenLink DataSpaces
Buddy Lists, Address Books	Online Social Networks	Semantic Social Networks: FOAF, PeopleAggregator
...	...	Semantic Social Information Spaces: Nepomuk, Gnowsiz

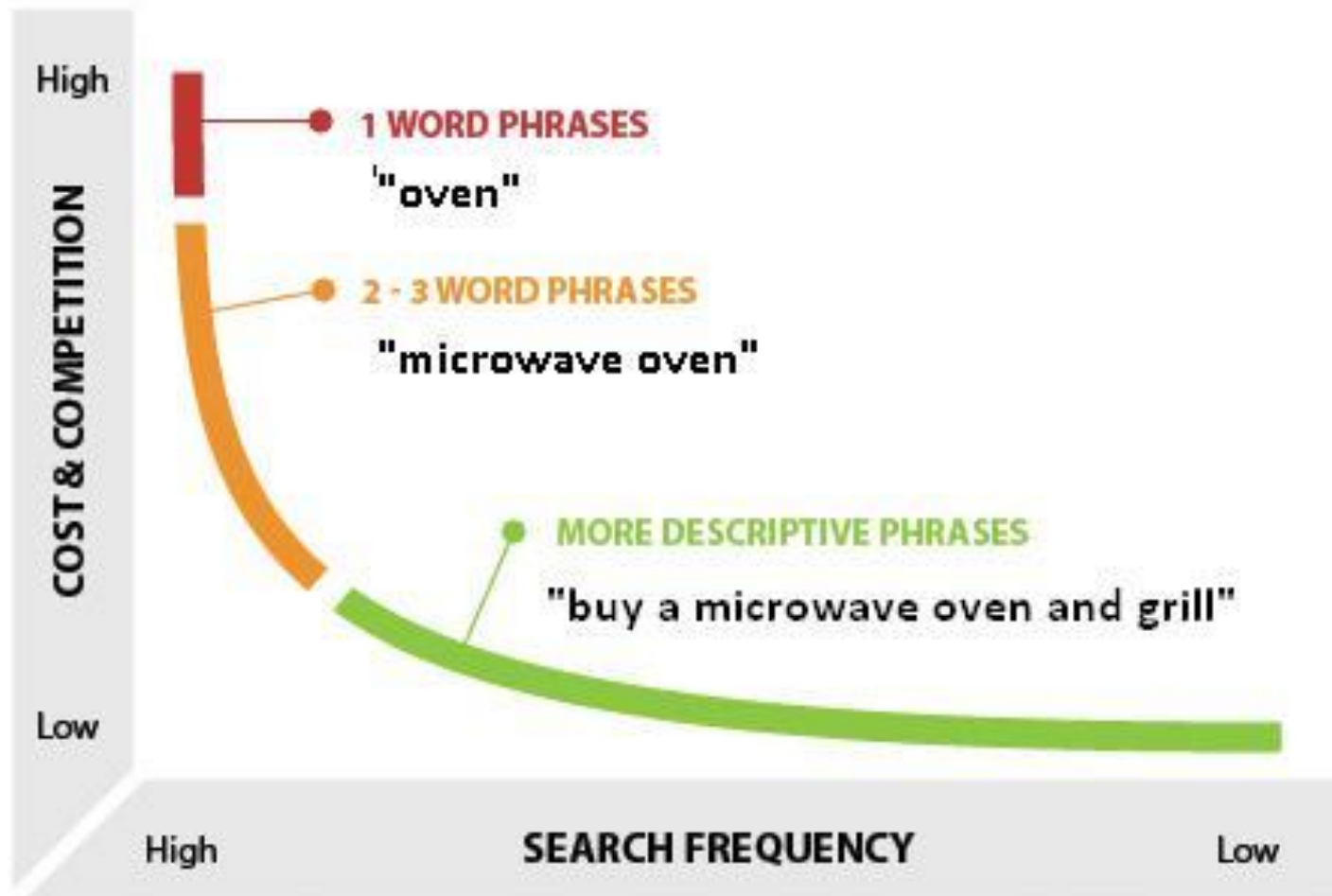
- PageRanking – idézettség, ki kit hányszor
- A tökéletes keresés a szemantikus web központi kérdése
- Olyan keresőmotorok létrehozása a cél, amely úgy gondolkodik, mint az emberek
- Nyitott adatbáziskódok?
- Metaadatok hozzáadás -RDF használata (HTML, XML, XHTML kiegészítésére)
- Integráló szerep – összehasonlítások (szobaárak, biztosítás stb) – horizontális és vertikális keresés integrálása

Beyond the Limits of Keyword Search

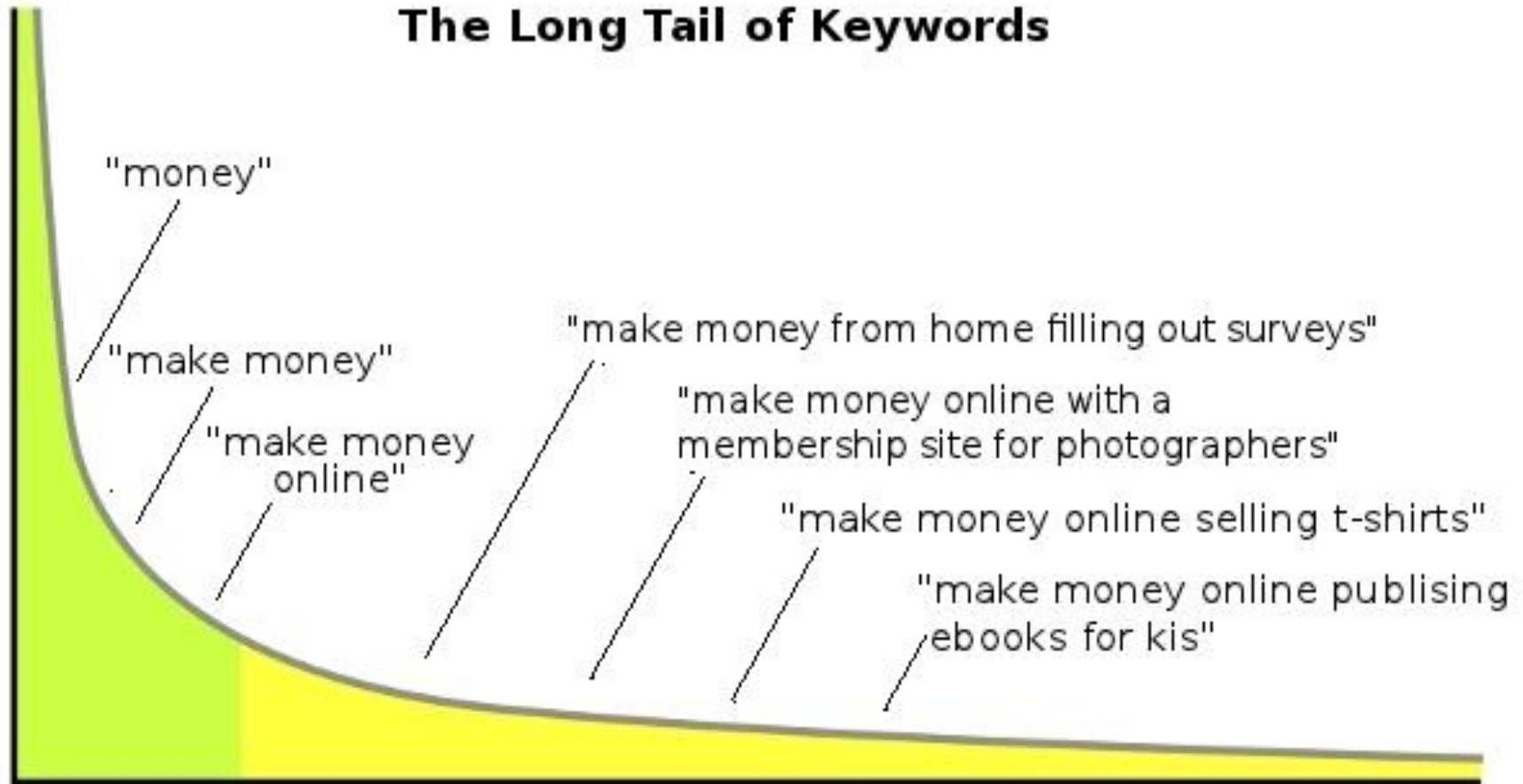

Long Tail SEO

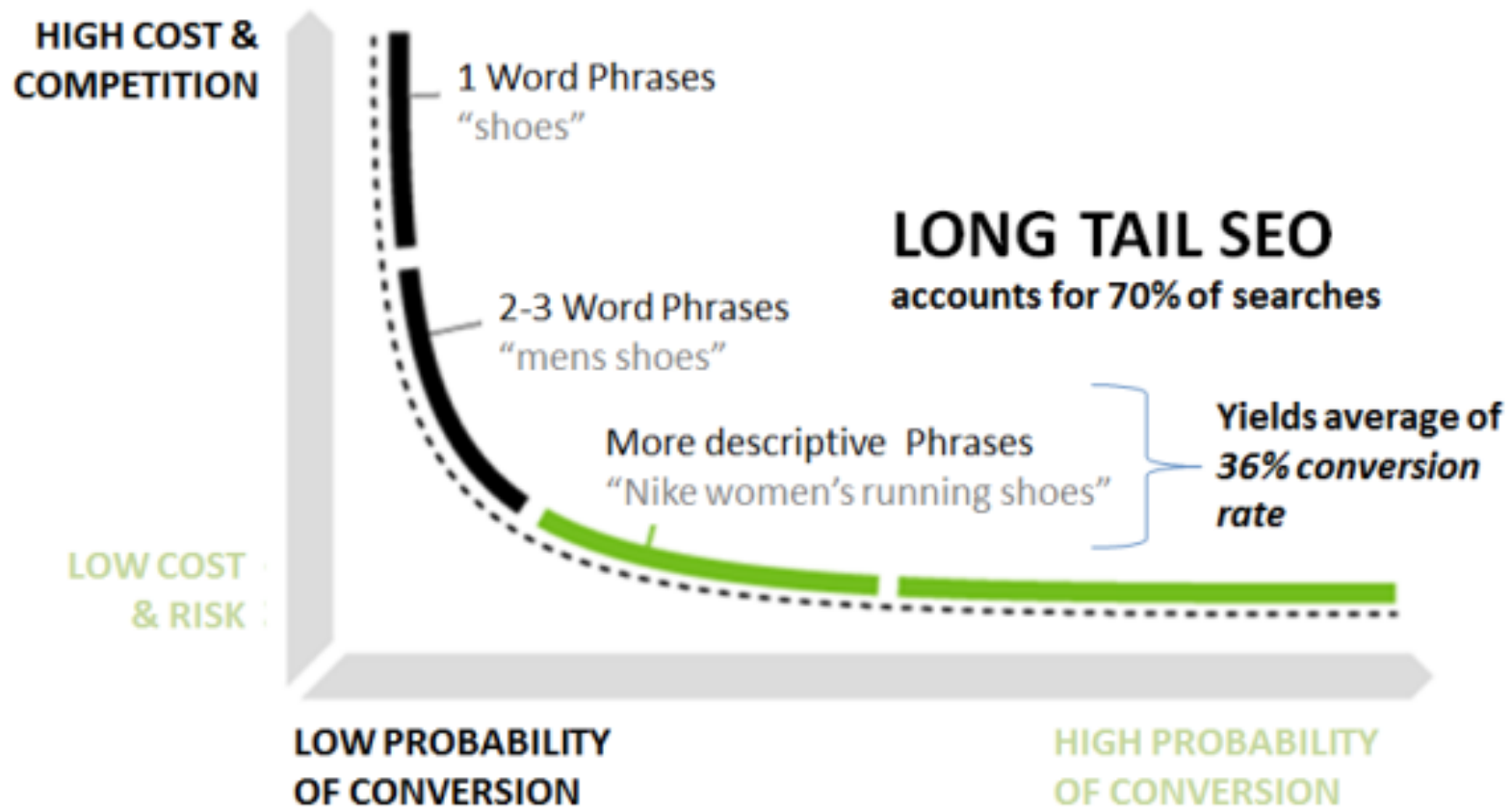

The Long Tail of Keywords

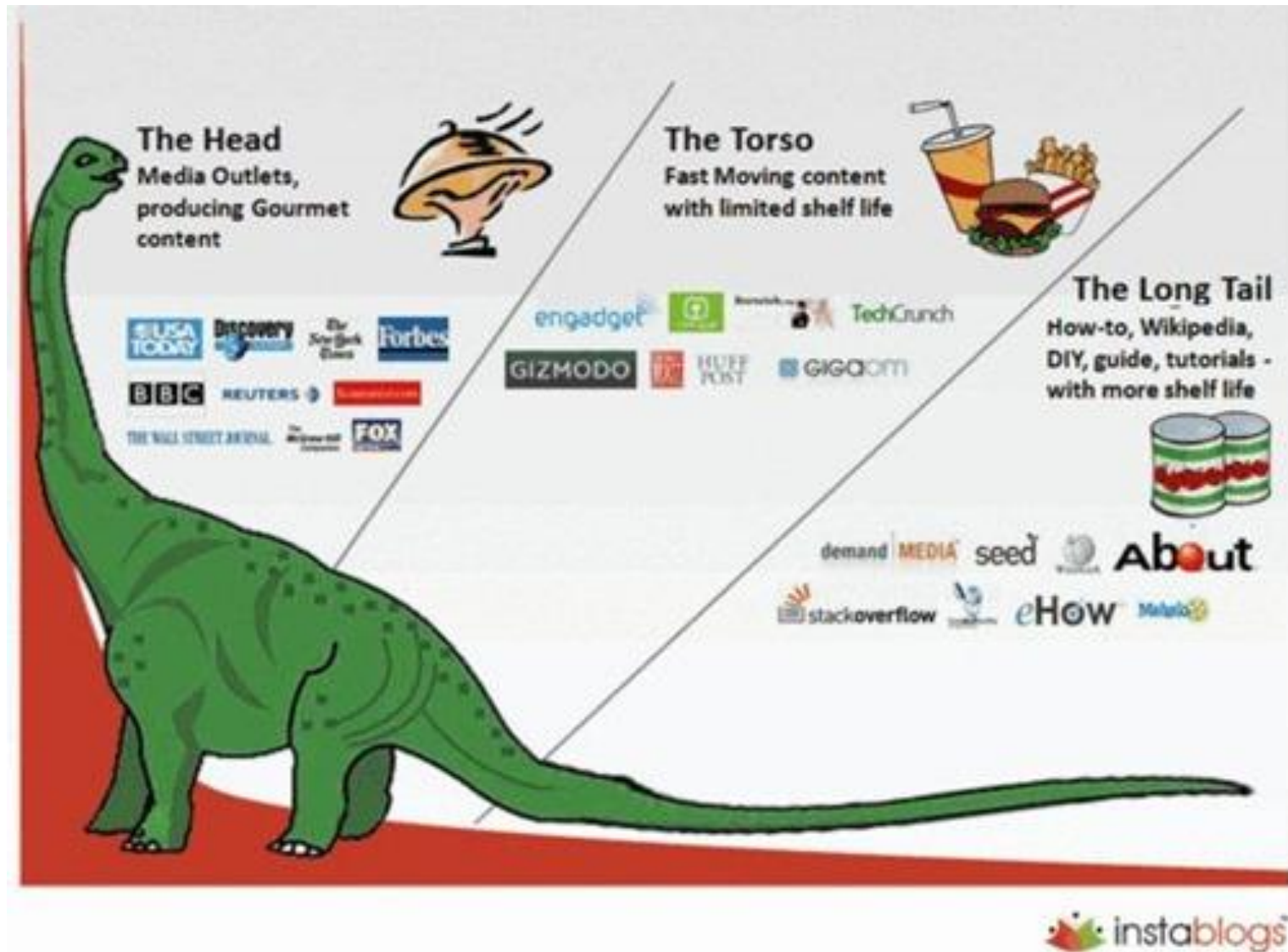

7/3/2017

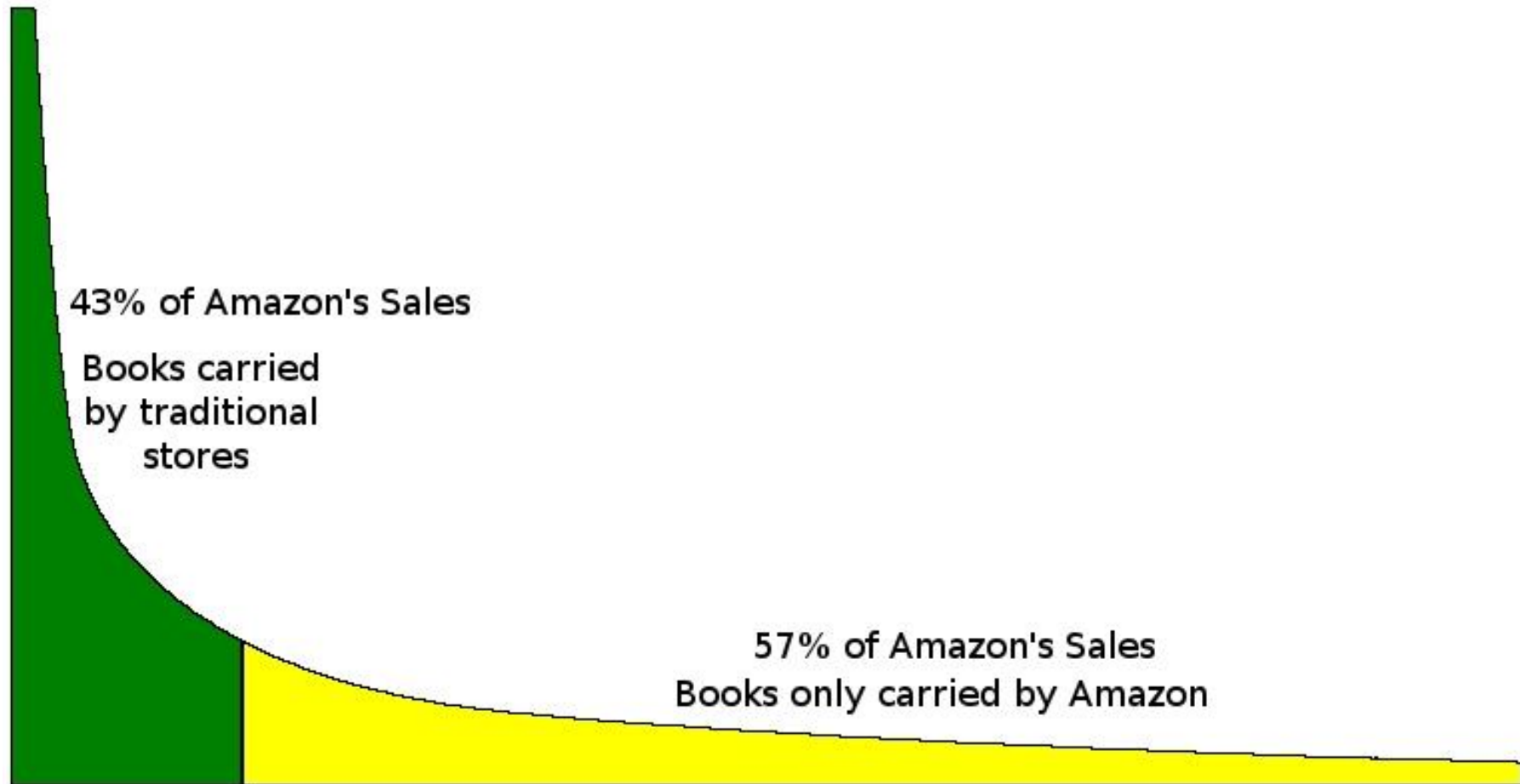
Search Demand

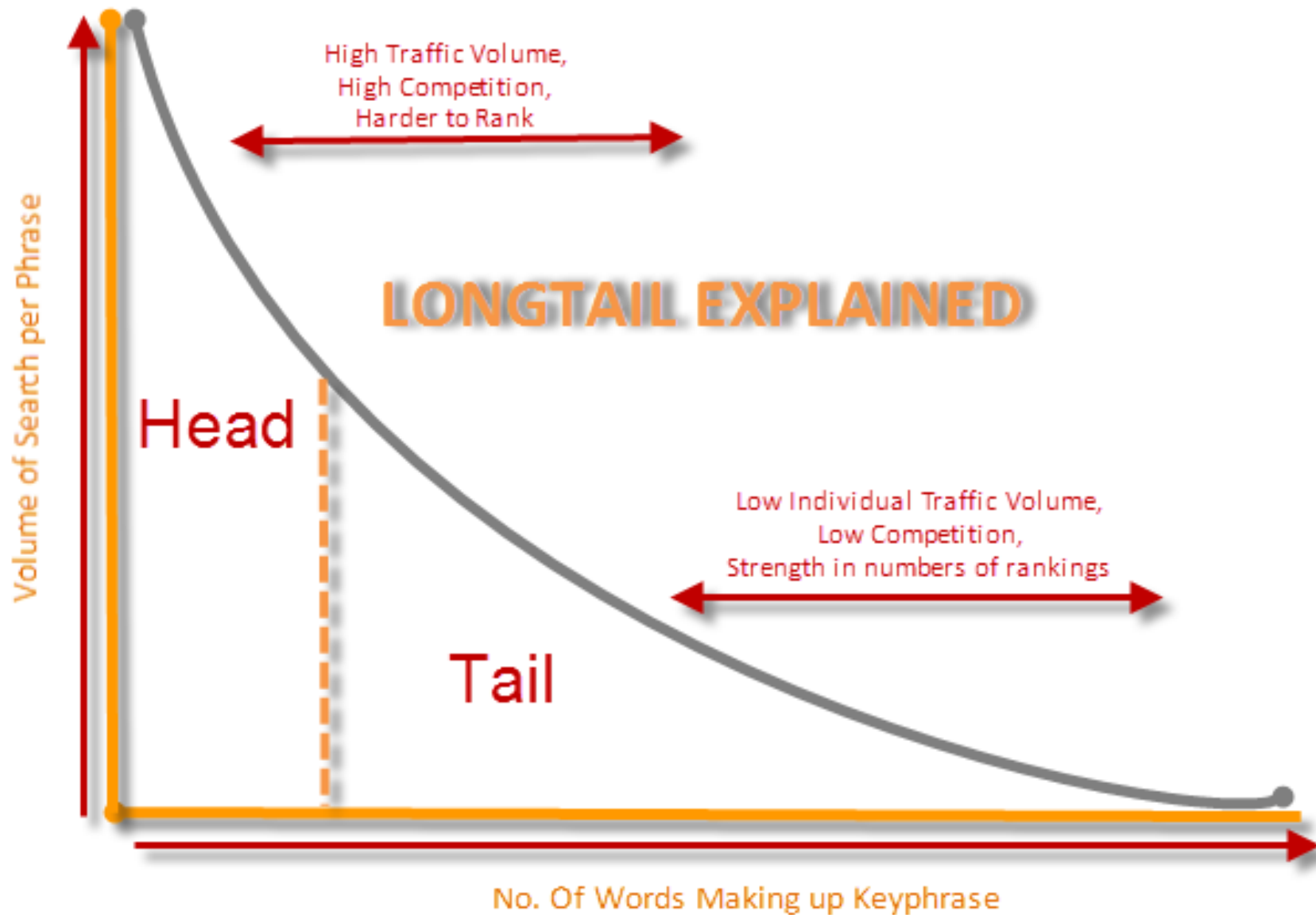

THE LONG TAIL

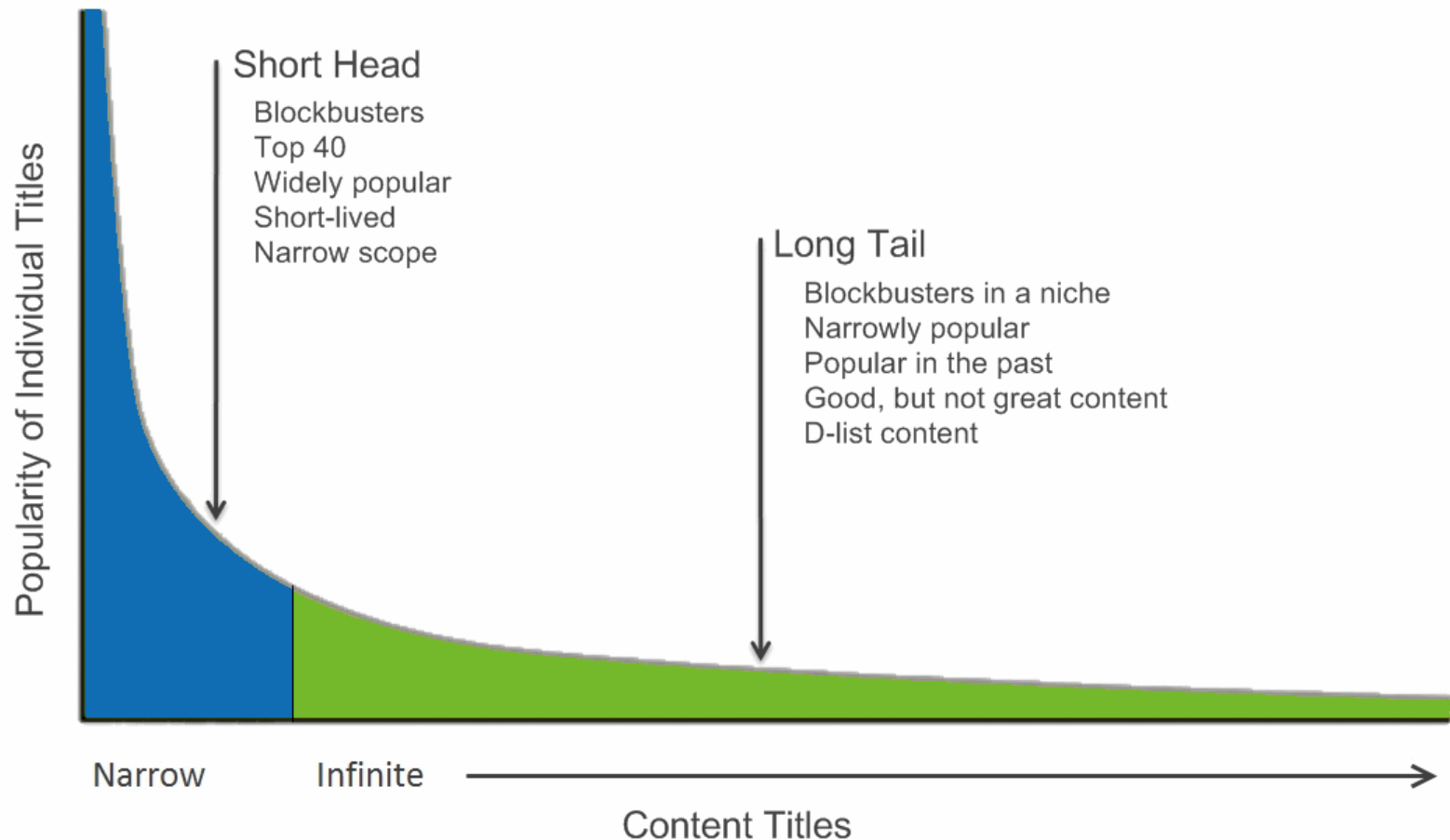

7/3/2017

The Long Tail

KÖZÖSSÉGI HÁLÓK - DEFINÍCIÓ

- *Szociális háló*: emberek közötti ismeretségi viszonyok feltárását és reprezentálását jelenti
- Gráfokkal leírható
 - Irányított: ki-kit ismer
 - Élek súlyozás: erős vs gyenge kapcsolat, kölcsönös vs egyirányú, időszakos vs hosszantartó, egyenlők közötti vs alárendelt
- Hány ismerős? – mennyit tudok kezelni és hogyan:
 - Közeli: 30-50
 - Közepes: 100-200
 - Távoli: 500-2500
- Pontok közötti távolság: hány lépésen keresztül tud eljutni egy tetszőleges másikhoz?
- „Kis világ” koncepció

KÖZÖSSÉGI HÁLÓK - DEFINÍCIÓ

- *Közösségi háló*: olyan csoportosulás, melynek tagjai kapcsolatba léphetnek valamint kommunikálhatnak egymással
- Valamilyen közös érdeklődési kör mentén csoportosuló emberekről van szó.
- pl. fórumok, videó megosztók, blogok is
- Olyan internetes felületek, mint egy web adatbázis, ami megengedi az egyéneknek, hogy személyre szabott nyilvános vagy félig nyilvános profilt, azaz online arculatot hozzanak létre
- Látható tagok
- Kapcsolatfelvétel – s rajta keresztül az egyén kapcsolati hálója
- 3 fő szempont:
 - Publikus vagy félpublikus profiloldal
 - Honlap kontaktusra ad lehetőséget
 - Felhasználó nem csak saját, hanem a többi ember kapcsolatait és adatait is láthatja

Szűkebben:

- A felhasználók publikus / félpublikus profiloldalt hozhatnak létre maguknak
- Összeköttetést biztosít a felhasználók között
- A használok áttekinthetik saját kapcsolataikat és mások kapcsolatait
- Olyan felhasználók közötti online kapcsolat, akik a hétköznapiakban nem tudnák rendszeresen tartani a kapcsolatot, illetve általuk nem ismert emberekkel ismerkedhessenek meg

KÖZÖSSÉGI HÁLÓK - TÖRTÉNET

- *Classmates.com* -1995
 - Harmadik legnagyobb jelenleg
 - Leghosszabb történelem
 - Randy Conrads
 - 40 millió felhasználó
- *PlanetAll* -1996
 - Utazástervező és nyilvántartó funkciója is volt
 - 1998-ban megvette az Amazon
 - 2000-ben bezárta
- *SixDegrees.com* -1997
 - Karinthy utalás – Láncszemek
 - 1 millió felhasználó – 4 év – bezárt
 - Okok: korai, online ismeretség nem ismert, nincs annyi internet felhasználó
 - Nem jövedelmező
 - ***Kis világ jelenség*** – 6 lépésben eljutni bárkihez

KÖZÖSSÉGI HÁLÓK - TÖRTÉNET

- *LiveJournal* -1999
- *asianAvenue* – 1997
- *BlackPlanet* – 1999
- *MiGente* – 2000
- *Cyworld* - 2000
- *LunarStorm* -2000
- *Ryze.com* -2001
 - 2.0-ás
 - Üzleti közösségi hálózat
- *Friedster* – 2002
 - Legnagyobb csalódás
 - Technikailag rosszul felépített
- *LinkedIn* – 2003
 - Friedster-hez hasonló
 - Sikersztori
- *Tribe.net* – 2003

KÖZÖSSÉGI HÁLÓK - TÖRTÉNET

○ *MySpace* – 2003

- Blog, kép, zene, videómegosztás
- Chatszolgáltatás
- Nem valódi személyek tömegesen regisztráltak – pl. zenekarok
- Zenészek között kedvelt
- 2005-ben megvette a News Corporation
- Saját megjelenő ablak is alakítható

○ *Facebook* – 2004

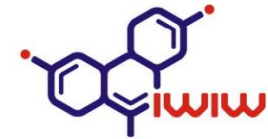
- Tulajdonságok: összekapcsoltság, hibriditás, fragmentáló felhasználók / vagy közönség
- Fotómegosztás
- News Feed
- Tagging
- Blog
- chat
- 2007 május – Facebook API – minialkalmazások fejlesztése
- <http://fmc.hu/2017/03/15/ilyen-lett-volna-1848-marcius-15-ha-akkoriban-mar-lete-a-facebook/>

KÖZÖSSÉGI HÁLÓK - TÖRTÉNET

○ *OpenSocial* - 2007

- Bebo API
- Google termék
- Hosszú farok felgöngyölítése
- publikált információk egyesítése
- Más oldalak felhasználhatják az API-t

○ *WiW* – 2002

- 2005 – iWiW
 - E-mail értesítés üzenetekről, bejelölésekről – nőtt a felhasználók száma
 - Meghívásos alapú
 - 2006 – Magyar Telekom megvásárolta
 - 2014 – bezárták
- ## ○ Próbálkozások:
- myVIP – 2006
 - barátikor.com 2004
 - mutasd.be – 2007

KÖZÖSSÉGI HÁLÓK - TÖRTÉNET

○ *Twitter*

- Más a cél
- Micro-blog: internet és SMS alapú
- Max. 140 karakter
- Twitter API, mach-up-ok

○ *Snapchat*

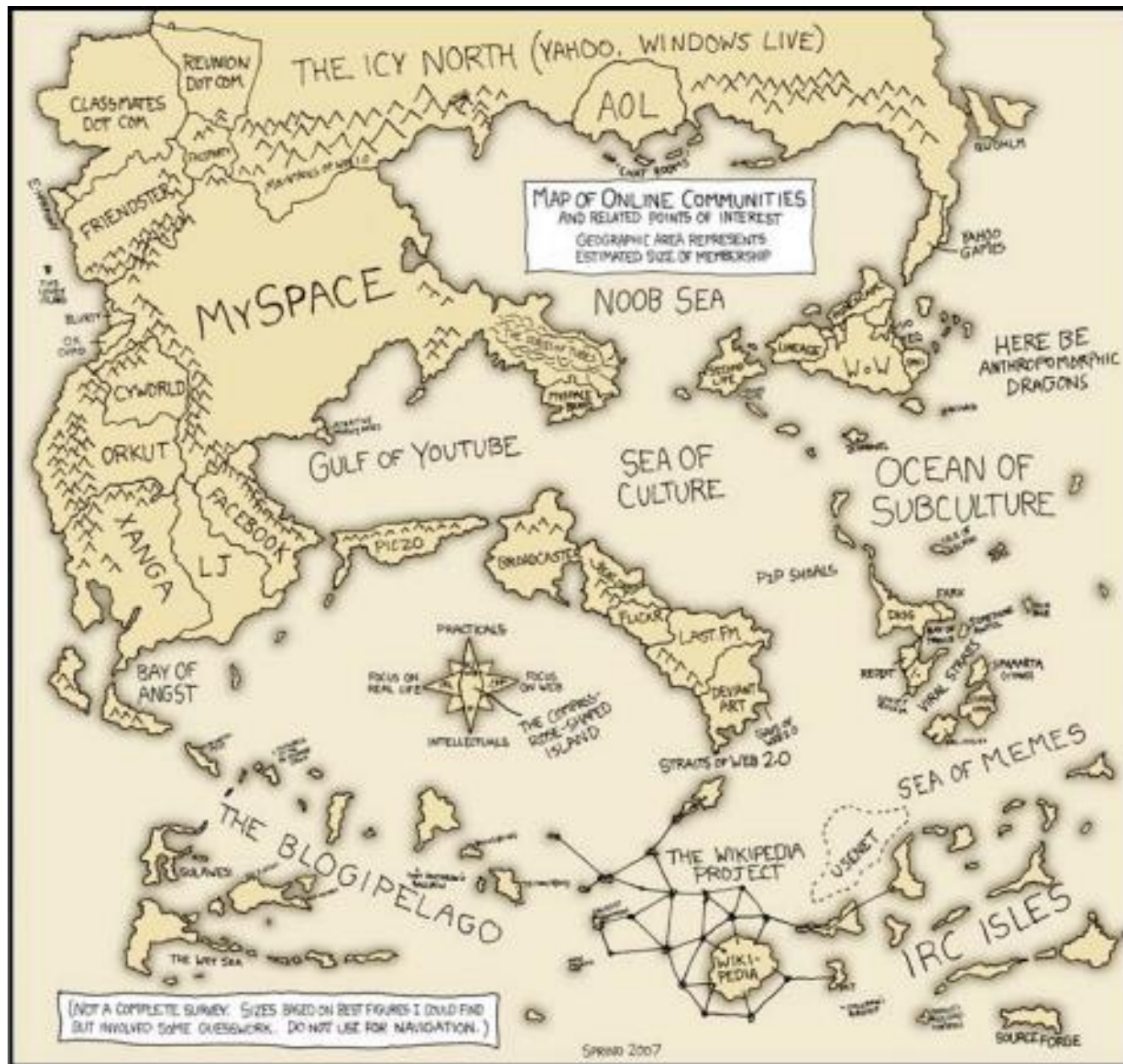
- Picaboo – selfie készítésére
- Kép és multimédia mobile applikáció
- 24 óráig látható a my story-ban
- Our story
- Create Story

○ *Instagram*

- Először okostelefonon, majd webes felület
- Fényképek, videók okostelefonon való megosztása
- Művészi hatásokkal, effektekkel kiegészítve
- Rövid idejű képfeltöltés – átvétel a snapchat-tól
- 24 órás vagy végleges tárolás
- 2012-ben megvette a Facebook
- Boomerang videók – radír funkció

KÖZÖSSÉGI HÁLÓK - TÖRTÉNET

- Tumblr
 - Micro-blog
 - David Karp
 - Obama 5 legtöbbet használt alkalmazása között - 2009
 - 2013 Yahoo 1.1. mrd dollárért megvette

MOBIL KÖZÖSSÉGI HÁLÓK

- Fejlett mobil eszközök
- GPS helymeghatározásra alkalmas
- Telefonkönyv alapú közösségi hálózatok
- Személyes kapcsolatokat tartalmaz
- Rendszerek készíthetők: ismeretségi kapcsolatok automatikus felderítése
- Alapja a térképszolgáltatások továbbfejlesztése közösségi funkciókkal – pl. COPI

ADATVÉDELMI KÉRDÉSEK

- Felhasználói viselkedés
 - Személyes adatok
- Profil kereshetőség
- Profil láthatósága

ADATVÉDELMI KÉRDÉSEK

- API-k biztonsági előírásainak be nem tartása
- Egyszintes hozzáférés: egy API vagy nem látja az adatainkat, vagy az összes adatlap információt elér (név, cím, e-mail, fotók, érdeklődési kör, stb.)
- Egy-klikkeléses elfogadás: a felhasználó egy kattintással ad jogot egy alkalmazásnak, ám lehet, hogy amire klikkel, az már más, mint aminek látszik (*clickjacking* probléma) – like funkció letiltása, aktiválása nem lehetséges – trójai programok települhetnek
- Külső scriptek hozzáférése: inline frame, ami nem csak az alkalmazás adatait látja, hanem API kéréseket küldhet a Facebook szervernek, mivel rendelkezik a hozzáféréshez szükséges adatokkal.

KÖZÖSSÉGI OLDALAK ÉS AZ ADATBÁNYÁSZAT

- Közösségi oldalak bevétele főként reklám
- Célközönség eltalálása
- Cél: termék eladása, klubok, programok, utazások ajánlása stb.
- Adatbányászat módszerével
- Adatbányászat:
- Az adatbányászat nem más, mint új, hasznos, elemezhető, összetett információk kinyerése a rendelkezésre álló nagy mennyiségű adathalmazból.

ELŐNYÖK ÉS HÁTRÁNYOK

○ Előnyök:

- Szabadidő hasznos eltöltése
- Közösségi élmények
- Informálódás

○ Veszélyek:

- Ha mindent lehet, bármi elérhető
- Személyiségtorzulás – FOMO-jelenség (fear of missing out) – félelem a lemaradástól
- Függőség – elvonási tünetek
- Oversharing – túl sok megosztás
- Trendi tudás – hálózati lét „természetesebb”
- Kettősség – nem fedik le az offline tér kapcsolati érzelmeit
- Szlengek bárhol
- Mozgásszegény életmód

- ,a Youtube-on kívül lényegében mindegyik közösségi oldalnak negatív hatása volt a fiatalok mentális egészségére. A lista élén az Instagram és a Snapchat van, majd a Facebook és a Twitter következik. Az Instagram különösen a szorongás és a testképzavarok kiváltása terén szerepelt hangsúlyosan, és talán nem meglepő, hogy elsősorban a fiatal lányokra van negatív hatással. ’
- ,A szakértők ezért arra figyelmeztetnek, hogy most épp egy egész generáció úgy nő fel, hogy torzul a testképe és az önbizalma a mindenhol áradó retusált fotók miatt.’
- ,A közösségi oldalak a brit tanulmány szerint táplálhatják az alkalmatlanság érzését, a valóságtól elrugaszkodott elvárásokat és rendszeren visszavághatják az önbizalmat is.’
- ,minél több platformon van jelen valaki, annál nagyobb nála a depresszió és a szorongás kockázata.’

ÜZLET A KÖZÖSSÉGI HÁLÓN

- Inkább a LinkedIn jó az üzleti kapcsolatok kialakítására
- Több helyen üzleti jelenlét oldal formájában
- Álláskeresés
- Üzleti megjelenés
 - Értékesítés
 - Ügyfélkapcsolat
 - Marketing